

הראל סוויץ'

פוליסה לביטוח רכב פרטי ומסחרי עד 3.5 טון

מהדורת מרץ 2019

פוליסה הראל סוויץ' ביטוח רכב פרטי ורכב מסחרי
שמשקלו עד 3.5 טון

מהדורת מרץ 2019

תוכן עניינים

4	חלק 1 - ביטוח חובה
4	פוליסת ביטוח חובה לרכב
11	חלק 2 - פוליסת ביטוח רכב פרטי ומסחרי עד 3.5 טון נזקי רכוש ונזקי רכוש צד שלישי
11	מבוא
12	פרק א': ביטוח הרכב
15	פרק ב': ביטוח אחריות כלפי צד שלישי בשל נזקי רכוש
17	פרק ג': כיסויים נוספים
25	פרק ד': תנאים כלליים
31	כתבי שירות
43	דף הסבר לתהליך מינוי שמאי ועריכת שומת נזק בקרות מקרה ביטוח לרכב

חלק 1 - ביטוח חובה

פוליסת ביטוח חובה לרכב

(לפי דרישות פקודת ביטוח רכב מנועי [נוסח חדש], התש"ל-1970)

פוליסה זו היא חוזה בין
לבין
הראל חברה לביטוח בע"מ (להלן המבטח)
בעל הפוליסה

שלפיו מסכים המבטח, בכפוף לתנאי פוליסה זו, לשלם תגמולי ביטוח, בקרות מקרה הביטוח בתקופת הביטוח.

1. הגדרות בפוליסה זו -

"בעל הפוליסה" - מי שהתקשר עם המבטח בפוליסה זו ושמו נקוב בתעודת הביטוח כבעל הפוליסה;
"המבטח" - בעל הפוליסה, בעל הרכב, המחזיק ברכב כדין וכל המשתמש ברכב בהיתר מאת מי מהם;

"המבטח" - הראל חברה לביטוח

"הרכב" - כלי הרכב המנועי אשר פרטיו נקובים בתעודת הביטוח;

"חוק הפיצויים" - חוק פיצויים לנפגעי תאונות דרכים, התשל"ה-1975;

"מקרה הביטוח" - תאונת דרכים שבה היה מעורב הרכב, בעת ששימש את המבטח לאחת או יותר מהמטרות המבוטחות לפי תנאי הפוליסה, ושבה נגרם נזק גוף לנפגע, וכן מאורע אשר החבות בגינו מכוסה לפי סעיף 3.2 לפוליסה זו;

"נזק גוף" - מוות, מחלה, פגיעה או ליקוי גופני, נפשי או שכלי לרבות פגיעה בהתקן הדרוש לתפקוד אחד מאברי הגוף שהיה מחובר לגוף הנפגע בעת אירוע תאונת דרכים.

"נפגע" - אדם שנגרם לו נזק גוף בתאונת דרכים, למעט אם נגרם מפגיעת איבה כמשמעותה בחוק התגמולים לנפגעי פעולות איבה, התש"ל-1970.

"שימוש ברכב מנועי" - נסיעה ברכב, כניסה לתוכו או ירידה ממנו, החנייתו, דחיפתו או גרירתו, טיפול-דרך או תיקון-דרך ברכב, שנעשה בידי המשתמש בו או בידי אדם אחר שלא במסגרת עבודתו, לרבות הידרדרות או התהפכות של הרכב או התנתקות או נפילה של חלק מהרכב או מטענו תוך כדי נסיעה וכן הינתקות או נפילה כאמור מרכב עומד או חונה, שלא תוך כדי טיפולו של אדם ברכב במסגרת עבודתו ולמעט טעינתו של מטען או פריקתו, כשהרכב עומד.

"תאונת דרכים" - מאורע שבו נגרם לאדם נזק גוף עקב שימוש ברכב מנועי למטרות תחבורה, יראו כתאונת דרכים גם מאורע שאירע עקב התפוצצות או התלקחות של הרכב, שנגרמו בשל רכיב של הרכב או בשל חומר אחר שהם חיוניים לכושר נסיעתו, אף אם אירעו על-ידי גורם שמחוץ לרכב, וכן מאורע שנגרם עקב פגיעה ברכב שחנה במקום שאסור לחנות בו או מאורע שנגרם עקב ניצול הכוח המיכני של הרכב, ובלבד שבעת השימוש כאמור לא שינה הרכב את ייעודו המקורי, ואולם לא יראו כתאונת דרכים מאורע שאירע כתוצאה ממעשה שנעשה במתכוון כדי לגרום נזק לגופו או לרכושו של אותו אדם, והנזק נגרם על ידי המעשה עצמו ולא על ידי השפעתו של המעשה על השימוש ברכב המנועי.

"פקודת הביטוח" - פקודת ביטוח רכב מנועי [נוסח חדש], התש"ל-1970;

"תגמולי ביטוח" - סכומים שעל המבטח לשלם בגין נזק גוף שנגרם לנפגע בקרות מקרה הביטוח, לפי תנאי פוליסה זו;

"תעודת הביטוח" - תעודה שהוציא המבטח בשל פוליסה זו, לפי סעיף 9 לפקודת הביטוח או לפי תקנה 7 לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (תנאי חוזה לביטוח חובה של רכב מנועי), התש"ע-2010, והמהווה חלק בלתי נפרד מפוליסה זו;

"תקופת הביטוח" - התקופה המתחילה בתאריך תחילת הביטוח הנקוב בתעודת הביטוח, אך לא לפני המועד שבו הוחתמה תעודת הביטוח בחותמת הבנק, ומסתיימת בחצות בתאריך פקיעת הביטוח הנקוב בתעודת הביטוח; לעניין זה, "חותמת הבנק" - לרבות חותמת שהפיק מבטח בתיאום עם בנק, שהמפקח, כהגדרתו בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981, אישר כי יש בה כדי להבטיח את מטרות פקודת הביטוח.

2. פרשנות

מונח שלא הוגדר בסעיף 1 יפורש כמשמעותו, במועד קרות מקרה הביטוח, בחוק הפיצויים או בפקודת הביטוח, לפי העניין.

3. חבות המבטח

בכפוף לתנאי פוליסה זו, מבטח יחוב לפי הוראות סעיף 3 לפקודת הביטוח, לאמור:

- 3.1. כל חבות שהמבטח עשוי לחוב לפי חוק הפיצויים;
- 3.2. חבות אחרת, שלא לפי סעיף קטן 3.1, שהמבטח עשוי לחוב בשל נזק גוף שנגרם לאדם על ידי השימוש ברכב מנועי או עקב השימוש בו;
- 3.3. נזק גוף שנגרם למבטח בתאונת דרכים.

4. השתתפות עצמית

- 4.1. מבטח יהיה רשאי לנכות דמי השתתפות עצמית לנהג ששמו נקוב בתעודת הביטוח בהתקיים כל התנאים לקיומה של תניה בדבר השתתפות עצמית לפי תקנות ביטוח רכב מנועי (השתתפות עצמית) (הוראת שעה), התשס"ט-2008, ובכלל זה שבעל הפוליסה בחר בפוליסה אשר כוללת תניה בדבר השתתפות עצמית, שבחירה זו תועדה על ידי המבטח וכן שבתעודת הביטוח נרשם שהפוליסה כוללת תניה בדבר השתתפות עצמית, בהתאם לתקנות האמורות.
- 4.2. דמי השתתפות העצמית שרשאי המבטח לנכות מתגמולי הביטוח, בקרות מקרה ביטוח המכוסה לפי פוליסה זו בהתקיים התנאים שבסעיף קטן 4.1, יחושבו לפי סוג הנזק שנגרם ולא יעלו על 25,000 ₪ בגין נזק שאינו נזק ממון ו-7 ימי עבודה בגין אבדן השתכרות.

5. תחולה טריטוריאלית

חבות המבטח לפי פוליסה זו חלה אם מקרה הביטוח אירע בשטח מדינת ישראל או באזורים ובשטחים המפורטים בסעיף 3(ג) לפקודת הביטוח, בכפוף לאמור בו, אך בלי לפגוע בכלליות סעיף 2(א1) לחוק הפיצויים.

6. מטרות השימוש המותרות

- 6.1. חבות המבטח לפי פוליסה זו חלה רק אם בעת קרות מקרה הביטוח שימש הרכב את המבטח לאחת או יותר ממטרות אלה:
  - 6.1.1. מטרות חברתיות, פרטיות או מטרות עסקיות של המבטח שאינן נכללות בפסקאות 6.1.2 עד 6.1.4 להלן.
  - 6.1.2. מטרה עסקית של מבחן נהיגה מטעם רשות הרישוי ("טסט") ומטרה עסקית של הוראת נהיגה, שאינה השתלמות מעשית בנהיגה לפי תקנה 213א לתקנות התעבורה, ובלבד שמטרות אלה צוינו במפורש בתעודת הביטוח;
  - 6.1.3. מטרה עסקית של הסעת נוסעים ברכב, כנגד תשלום, שכר או תמורה אחרת, ובלבד שהמטרה צוינה במפורש בתעודת הביטוח;
  - 6.1.4. מטרה עסקית של חילוץ או גרירה של רכב מנועי, כנגד תשלום, שכר או תמורה אחרת, ובלבד שהמטרה צוינה במפורש בתעודת הביטוח.

6.2. על אף האמור בסעיף קטן 6.1, אין פוליסה זו מכסה שימוש ברכב מנועי על בסיס חוזה שכירות אם המשכיר השכיר את הרכב דרך עיסוק, אלא אם כן מטרה זו צוינה במפורש בתעודת הביטוח; לעניין זה, "חוזה שכירות" - למעט חוזה ליסינג-תפעולי או חוזה מקח-אגב-שכירות (ליסינג מימוני).

6.3. על אף האמור בסעיף קטן 6.1, אין פוליסה זו מכסה שימוש בכלי תחרותי שניתן עליו רישיון כלי תחרותי, למעט שימוש בכלי כאמור בעת נהיגה ספורטיבית בקטע קישור או בעת נהיגה שאינה נהיגה ספורטיבית, שהותרה לפי סעיף 12(ד) לחוק הנהיגה הספורטיבית, התשס"ו-2005 (להלן - חוק הנהיגה הספורטיבית), ואינה מכסה שימוש ברכב מנועי למטרות ספורט מוטורי של מירוץ כלי רכב שנעשה בניגוד להוראות לפי חוק הנהיגה הספורטיבית; לעניין סעיף קטן זה, "כלי תחרותי", "נהיגה ספורטיבית" ו"קטע קישור" - כהגדרתם בחוק הנהיגה הספורטיבית, ו"רישיון כלי תחרותי" - כמשמעו בסעיף 6 לחוק האמור.

7. בני האדם הרשאים לנהוג ברכב

7.1. רק בעל הפוליסה, בעל הרכב, המחזיק ברכב כדין וכל המשתמש ברכב בהיתר, מאת מי מהם, רשאים לנהוג ברכב.

7.2. על אף האמור בסעיף קטן 7.1, נקבע בתעודת ביטוח שהוצאה לאופנוע או לרכב המסווג "מונית" ברישיון הרכב, כי חבות המבטח תכסה נהיגה ברכב רק בידי מי ששמו נקוב בתעודת הביטוח, רשאי לנהוג ברכב רק מי ששמו נקוב בתעודת הביטוח כאמור.

7.3. נהג ברכב מי שאינו רשאי לנהוג בו לפי הוראות סעיף זה, פטור המבטח מחבותו לפי פוליסה זו.

8. רישיון נהיגה

8.1. מבטח פטור מחבותו לפי פוליסה זו אם הנוהג ברכב לא היה בעל רישיון נהיגה בר-תוקף בישראל לנהיגת כלי רכב מסוג כלי הרכב המבטח, ובאופנוע - בעל רישיון נהיגה בדרגה המתאימה לנפח המנוע או הספקו; לעניין סעיף קטן זה לא יראו הפרה של תנאי מתנאי רישיון הנהיגה כנהיגה בלא רישיון נהיגה בר-תוקף.

8.2. על אף האמור בסעיף קטן 8.1 -

8.2.1. המבטח לא יהיה פטור מחבותו לפי פוליסה זו אם הנוהג ברכב היה בעל רישיון נהיגה בר-תוקף כאמור בסעיף קטן 8.1, במועד כלשהו במשך 24 החודשים שקדמו למועד קרות תאונת הדרכים, ובלבד שבעת קרות מקרה הביטוח לא היה פסול מלקבל או להחזיק ברישיון נהיגה כאמור לפי הוראות שבחיקוק, פסק דין, החלטות בית משפט או רשות מוסמכת אחרת.

8.2.2. אם השימוש ברכב מנועי היה למטרת השתלמות מעשית בנהיגה בהתאם לתקנה 213א לתקנות התעבורה או מבחן נהיגה מטעם רשות הרישוי (להלן - טסט), לא יהיה המבטח פטור מחבותו לפי פוליסה זו, ובלבד שהנוהג ברכב הוא תלמיד נהיגה המלווה בידי מורה נהיגה מוסמך בעל רישיון להוראת נהיגה או שהנוהג ברכב בעת הטסט מלווה בידי בוחן מוסמך מטעם משרד התעבורה.

9. חובת הגילוי והפרתה

9.1. הציג המבטח לבעל הפוליסה, טרם כריתת חוזה הביטוח, שאלה בעניין שיש בו כדי להשפיע על נכונותו של מבטח סביר לכרות את חוזה הביטוח או שאלה המבקשת מידע אשר יכול להשפיע על חישוב שיעור דמי הביטוח (להלן - שאלת חיתום), על בעל הפוליסה להשיב על שאלת החיתום תשובה מלאה וכנה.

- 9.2. שאלות חיתום ותשובות בעל הפוליסה עליהן, יתועדו אצל המבטח ויפורטו בספח אשר יצורף לתעודת הביטוח (להלן - הספח), במתכונת שיורה עליה המפקח על הביטוח; לא פעל המבטח לפי הוראות סעיף קטן זה לא יאה זכאי לסעדים המפורטים בסעיף קטן 9.3.
- 9.3. השיב בעל הפוליסה לשאלת חיתום תשובה שלא היתה מלאה וכנה בעת שניתנה, ובשל התשובה נקבעו דמי ביטוח נמוכים מדמי הביטוח שהיו נקבעים אילו היה בעל הפוליסה עונה תשובה מלאה וכנה, או שבשל התשובה כאמור הסכים המבטח לכרות את חוזה הביטוח אף שלא היה מסכים לכך אילו ניתנה תשובה מלאה וכנה, וקרה מקרה הביטוח בטרם בוטל חוזה הביטוח, יחולו הוראות אלה:
- 9.3.1. נפגע בעל הפוליסה עקב מקרה הביטוח, ישלם בעל הפוליסה למבטח פיצוי מוסכם בסכום השווה לפיצוי המגיע לבעל הפוליסה בשל נזק שאינו נזק ממון לפי סעיף 4(א)(3) לחוק הפיצויים, אך לא יותר מ-10,000 ₪;
- 9.3.2. בלי לגרוע מן האמור בפסקה 9.3.1, ישלם בעל הפוליסה למבטח פיצוי מוסכם בסכום של 2,500 ₪ בעד כל נפגע שאינו בעל הפוליסה אשר יפוצה על ידי המבטח עקב מקרה הביטוח, אך לא יותר ממחצית סכום הפיצויים שישולם לכל נפגע כאמור, ובלבד שסכום הפיצוי המוסכם הכולל לפי פסקה זו לא יעלה על 10,000 ₪.
- 9.4. מבטח רשאי לקזז מתגמולי הביטוח המגיעים לבעל הפוליסה בשל נזק שאינו ממוני עקב פגיעתו בתאונה, את סכומי הפיצוי המוסכם לפי סעיף קטן 9.3, ובלבד שימסור לבעל הפוליסה הודעת קיזוז שיפורטו בה נימוקי המבטח אשר בשלהם הוא מתכוון לקזז את הסכומים כאמור.
- 9.5. מבטח לא יהיה זכאי לפיצוי מוסכם לפי סעיף קטן 9.3 אם ידע או שיכול היה לדעת, בעת כריתת חוזה הביטוח, שתשובת בעל הפוליסה לשאלת חיתום, כפי שפורטה בספח, אינה מלאה וכנה או שגרם לכך שתשובתו של בעל הפוליסה לא היתה מלאה וכנה.
- 9.6. מבטח לא יהיה זכאי לכל סעד או תרופה, למעט פיצוי מוסכם לפי הוראות סעיף קטן 9.3, ככל שהוא זכאי לו לפי הוראות אותו סעיף קטן, בכל הנוגע לחובות הגילוי וההודעה של בעל הפוליסה, לרבות בשל כל אחד מאלה.
- 9.6.1. אי-גילוי נאות של פרטים שעליהם נשאל בעל פוליסה;
- 9.6.2. הסתרת מידע בידי בעל פוליסה;
- 9.6.3. מתן תשובה שאינה נכונה על ידי בעל פוליסה;
- 9.6.4. אי-מתן הודעה מאת בעל פוליסה על החמרת הסיכון.

10. הודעה על קרות מקרה הביטוח ובירור חבות המבטח

- 10.1. קרה מקרה ביטוח, יודיע עליו המבטח למבטח מיד לאחר שנודע לו על כך.
- 10.2. המבטח ימסור למבטח, בתוך זמן סביר לאחר שנדרש לכך, את המידע והמסמכים הדרושים לבירור החבות והיקפה, ואם אינם ברשותו עליו לעזור למבטח להשיגם.
- 10.3. לאחר שקיבל המבטח הודעה מהמבטח או מכל מקור אחר על קרות מקרה הביטוח, יעשה המבטח מיד את הדרוש לבירור חבותו ויודיע למבטח אם החליט להכיר בחבותו לכיסוי מקרה הביטוח; עותק מהודעת המבטח יישלח גם לנפגע ולכל צד שלישי אשר תבע מהמבטח תגמולי ביטוח בשל מקרה הביטוח.

11. טיפול בתביעות צד שלישי

- 11.1. המבטח רשאי ליטול על עצמו את הטיפול בכל תביעה או הליך משפטי שהוגשו או עלולים להיות מוגשים כנגד המבטח או לנהלו בשמו של המבטח וכן רשאי מבטח להגיש בשם המבטח הליך משפטי הדרוש להגנה על זכויות המבטח.

- 11.2. למבטח יהיה שיקול דעת מלא בניהול ההליכים המפורטים בסעיף קטן 11.1 וביישוב כל הליך כאמור, לרבות בדרך של פשרה בשמו של המבוטח, ובלבד שלא יהיה בכך כדי להטיל על המבוטח חבות שלא תכוסה על ידי המבטח, למעט הפיצוי המוסכם לפי סעיף 9.3.
- 11.3. על המבוטח לשתף פעולה עם המבטח לשם ביטוח ומימוש סמכויות המבטח כמפורט בסעיף זה.

12. תשלום תכוף

הנפגע זכאי לקבל מן המבטח תשלום תכוף על חשבון תביעתו בנסיבות ובתנאים הקבועים בסעיף 5 לחוק הפיצויים ובתקנות שלפיו.

13. חריגים לביטוח לפי פוליסה זו

- 13.1. בלי לגרוע מן האמור בפוליסה זו, לא יהיה המבטח חב בתשלום תגמולי ביטוח לפיה לנפגעים אלה:
- 13.1.1. מי שגרם לתאונה במתכוון;
- 13.1.2. מי שמתקיים בו האמור בסעיף 7(2) לחוק הפיצויים, לאמור נהג ברכב בלי שנטל רשות מבעל הרכב או ממי שהחזיק בו כדין, וכן מי שמצוי ברכב ביוזעו שנוהגים בו כאמור;
- 13.1.3. מי שהרכב שימש לו או סייע בידו לביצוע עבירה פלילית שנקבע לה עונש מאסר לתקופה העולה על שלוש שנים (עבירת פשע).
- 13.2. המבטח לא יהיה חב בתשלום כלשהו לפי הפוליסה בשל חבות שבחזוה שאינו הפוליסה.

14. פטירת בעל הפוליסה

- 14.1. נפטר בעל הפוליסה, תעבור הבעלות בפוליסה לידי יורש הרכב, ויראו את היורש כבעל הפוליסה.
- 14.2. אם לאחר פטירת בעל הפוליסה בוטח הרכב בפוליסת ביטוח נוספת לפוליסה זו אשר הוצאה לפי דרישות פקודת הביטוח, תתבטל פוליסה זו ביום כניסתו לתוקף של הביטוח הנוסף כאמור, והמבטח ישיב ליורש הרכב את החלק היחסי מדמי הביטוח ששולמו; החלק היחסי כאמור יחושב על ידי הכפלת דמי הביטוח שגבה המבטח, ביחס שבין מספר הימים שנותרו במועד הביטול עד תום תקופת הביטוח המקורית, ובין מספר הימים שבתקופת הביטוח המקורית.

15. ביטול הפוליסה על ידי בעל הפוליסה

- 15.1. בעל הפוליסה רשאי, בהודעה למבטח, לבטל פוליסה זו בכל עת אף לפני תום תקופת הביטוח.
- 15.2. בוטלה הפוליסה לבקשת בעל הפוליסה, יחזיר בעל הפוליסה את תעודת הביטוח המקורית למבטח כתנאי מוקדם לכניסת הביטול לתוקף; אבדה תעודת הביטוח המקורית, נגנבה או הושחתה, ימסור בעל הפוליסה למבטח הצהרה בכתב שתיחתם בפני המבטח או סוכן הביטוח בדבר נסיבות האבדן, הגניבה או ההשחתה שיצוין בה כי הרכב עדיין בבעלותו או בחזקתו (להלן - ההצהרה).
- 15.3. ביטול הפוליסה על ידי בעל הפוליסה ייכנס לתוקפו במועד החזרת תעודת הביטוח המקורית או במועד מסירת ההצהרה למבטח.
- 15.4. בוטלה הפוליסה לפי סעיף זה, יחזיר המבטח לבעל הפוליסה בהקדם, ולא יאוחר מ-14 ימים מהמועד שבו נכנס הביטול לתוקף, את דמי הביטוח ששולמו, בהפחתת סכומים אלה:
- 15.4.1. בעד תקופה של עד שבעה ימים שבהם היתה הפוליסה בתוקף, לרבות אם לא נכנסה לתוקף - 5% מדמי הביטוח השנתיים;

15.4.2. בעד תקופה העולה על שבעה ימים שבהם היתה הפוליסה בתוקף - 5% מדמי הביטוח השנתיים בצירוף 0.3% מדמי הביטוח השנתיים בעד כל יום ביטוח, החל ביום השמיני.

15.5. על אף האמור בסעיף קטן 15.4, ביטל בעל הפוליסה את הפוליסה עקב גניבת הרכב המבטוח, העברת הבעלות על הרכב לאדם אחר, יציאתו מכלל שימוש או עקב פטירת הנהג ששמו נקוב כנהג יחיד בתעודת הביטוח, יחזיר המבטח לבעל הפוליסה את החלק היחסי מדמי הביטוח ששולמו; החלק היחסי כאמור יחושב על ידי הכפלת דמי הביטוח שגבה המבטח ביחס שבין מספר הימים שנותרו, במועד הביטול, עד תום תקופת הביטוח המקורית ובין מספר הימים הנכללים בתקופת הביטוח המקורית.

15.6. לסכום דמי הביטוח המוחזרים כאמור בסעיף קטן 15.4, ייוספו הפרשי הצמדה למדד המחירים לצרכן מן המדד שפורסם סמוך לפני תחילת הביטוח ועד למדד שפורסם סמוך לפני החזרת דמי הביטוח.

15.7. בעל הפוליסה יהיה זכאי להחזר דמי ביטוח לפי סעיף זה גם אם הוגשה תביעה לתשלום תגמולי ביטוח בשל מקרה ביטוח שאירע לפני מועד ביטול הפוליסה.

16. ביטול הפוליסה על ידי המבטח

16.1. מבטח רשאי לבטל את הפוליסה לפני תום תקופת הביטוח בשל מרמה מצד בעל הפוליסה או בשל אי-גילוי נאות של פרטים שנשאל עליהם טרם הוצאת הפוליסה; הפוליסה תבוטל בהודעה בכתב אשר תכלול את הנימוקים לביטול (להלן - הודעת ביטול) ותימסר לבעל הפוליסה ביד כנגד אישור מסירה או שתישלח לבעל הפוליסה בדואר רשום, והכל עשרים ואחד ימים לפחות לפני התאריך שבו תבטל הפוליסה; נשלחה הודעת הביטול בדואר רשום, יראו את תאריך חתימת בעל הפוליסה על גבי אישור המסירה כתאריך מתן ההודעה; קיבל בעל הפוליסה הודעת ביטול, יחזיר למבטח את תעודת הביטוח המקורית מיד עם כניסת ביטול הפוליסה לתוקף, ואולם אין באי החזרת התעודה כאמור כדי למנוע את כניסת ביטול הפוליסה לתוקף.

16.2. ביטל המבטח את הפוליסה, יחזיר לבעל הפוליסה בהקדם ולא יאוחר מ-14 ימים מהמועד שבו החזיר בעל הפוליסה את תעודת הביטוח המקורית למבטח, את החלק היחסי מדמי הביטוח ששולמו, ואם תעודת הביטוח המקורית אבדה, נגנבה או הושחתה - לא יאוחר מהמועד שבו מסר בעל הפוליסה למבטח הצהרה בכתב, שנחתמה בפני המבטח או סוכן הביטוח בדבר נסיבות האבדן או ההשחתה כאמור.

16.3. החלק היחסי כאמור יחושב על ידי הכפלת דמי הביטוח שגבה המבטח ביחס שבין מספר הימים שנותרו, במועד הביטול עד תום תקופת הביטוח המקורית, ובין מספר הימים הנכללים בתקופת הביטוח המקורית.

16.4. הועברה הבעלות על הרכב לאדם אחר (להלן - הבעלים החדש), לפני מועד משלוח הודעת הביטול על ידי המבטח כאמור בסעיף קטן 16.1 והמבטח ידע על העברת הבעלות לפני משלוח הודעת הביטול, לא תבוטל הפוליסה אלא אם כן תישלח ההודעה על הביטול הן לבעל הפוליסה והן לבעלים החדש; הודעה כאמור תימסר ביד או בדואר רשום כנגד אישור מסירה, ויראו את תאריך חתימת הנמען על גבי אישור המסירה כמועד מתן ההודעה.

16.5. לסכום דמי הביטוח שהוחזרו לפי סעיף קטן 16.2 ייוספו הפרשי הצמדה למדד המחירים לצרכן מן המדד שפורסם סמוך לפני תחילת הביטוח ועד למדד שפורסם סמוך לפני החזרת דמי הביטוח.

16.6. בעל הפוליסה יהיה זכאי להחזר דמי ביטוח לפי סעיף זה גם אם הוגשה תביעה לתשלום תגמולי ביטוח בשל מקרה ביטוח שאירע לפני מועד ביטול הפוליסה.

17. מקום שיפוט

תביעות לפי פוליסה זו יוגשו ויתבררו לפני בית המשפט המוסמך בישראל.

18. ביטוח כפל

- 18.1. בוטח הרכב בפוליסת ביטוח נוספת שהוצאה לפי דרישות פקודת הביטוח, יודיע בעל הפוליסה על כך למבטח מיד לאחר שנעשה ביטוח הכפל או מיד לאחר שנודע לו על כך.
- 18.2. בביטוח כפל אחראים המבטחים כלפי המבוטח לחוד, ובינם לבין עצמם יישאו הם בתשלום תגמולי הביטוח בחלקים שווים.

19. התיישנות

- 19.1. תקופת ההתיישנות של תביעה מכוח פוליסה זו היא שבע שנים מיום קרות מקרה הביטוח.
- 19.2. תקופת ההתיישנות, יכול שתוארך לפי הוראות חוק ההתיישנות, התשי"ח-1958.
- 19.3. במקרה ביטוח שאירע באזורים ובשטחים המפורטים בסעיף 3(ג) לפקודת הביטוח תהיה תקופת ההתיישנות לפי הדין החל באותם אזורים או שטחים.

20. הודעות

- 20.1. הודעה למבטח של בעל הפוליסה או של הנפגע תינתן למבטח לאחד מן המענים המפורטים להלן:
- 20.1.1. מען משרדו של המבטח כמצוין בתעודת הביטוח או כל מען אחר בישראל שעליו יודיע המבטח בכתב לבעל הפוליסה או לנפגע;
- 20.1.2. מען משרדו של סוכן הביטוח אשר שמו מופיע בתעודת הביטוח.
- 20.2. הודעה של המבטח לבעל הפוליסה תינתן בכתב למען של בעל הפוליסה כמצוין בתעודת הביטוח או לכל מען אחר בישראל שעליו יודיע בעל הפוליסה בכתב למבטח.
- 20.3. אין באמור בסעיף זה כדי לסייג את דרישות סעיפים 15 ו-16, לענין ביטול הפוליסה או לגרוע מהן.

21. דוח תביעות

- 21.1. חודש לפני תום תקופת הביטוח או מיד בסיומה, אם היא מסתיימת באופן בלתי צפוי, ישלח המבטח לבעל הפוליסה דוח תביעות שיפרט בו את כל התביעות שהוגשו עד לאותו מועד, ככל שהוגשו (להלן - דוח תביעות).
- 21.2. בדוח התביעות יפרט המבטח, לגבי כל תביעה שהוגשה בשלוש השנים שקדמו למועד שליחת הדוח או שהוגשה בתקופה שבה היה בעל הפוליסה מבוטח אצל המבטח, לפי הקצרה מביניהן, את פרטי הנהג המעורב בתאונה.
- 21.3. הוגשה תביעה במהלך החודש שלפני תום תקופת הביטוח, ישלח המבטח עדכון לדוח התביעות מיד עם הגשת התביעה.

חלק 2 - פוליסת ביטוח רכב פרטי ומסחרי עד 3.5 טון נזקי רכוש ונזקי רכוש צד שלישי

מבוא

פוליסה זו היא חוזה בין

הראל חברה לביטוח בע"מ (להלן "המבטח")

לבין

המבוטח ששמו נקוב במפרט (להלן "המבוטח")

לפיה מסכים המבטח, תמורת דמי ביטוח, לשפות את המבוטח למשך תקופת הביטוח בשל אבדן או נזק שיגרם לרכב המבוטח עקב מקרה הביטוח ובשל נזק לרכוש צד שלישי, הכל לפי תנאי פוליסה זו (להלן "היקף הכיסוי").

דמי הביטוח, תקופת הביטוח, ההשתתפות העצמית, שם המחירון וגבולות האחריות על פי פרק ב נקובים במפרט המהווה חלק בלתי נפרד מפוליסה זו.

פרק א': ביטוח הרכב

1. מקרה הביטוח

מקרה הביטוח הוא אבדן או נזק שנגרם לרכב הנקוב במפרט, לרבות האבזרים והמכלולים שבחבילה הבסיסית של דגם הרכב הקבועים במפרט היבואן ושלא ניתן לרכוש רכב בלעדיהם, למזגן האויר שבו, לאמצעי המיגון שהותקנו בו לפי דרישת המבטח, לאביזרים הנמצאים בו מכוח דין או לאביזרים הצמודים אליו שנקובים במפרט (להלן: הרכב), כתוצאה מאחד הסיכונים המפורטים להלן:

- 1.1. אש, ברק, התפוצצות, התלקחות;
- 1.2. התנגשות מקרית, התהפכות ותאונה מכל סוג שהוא;
- 1.3. גניבה;
- 1.4. כל נזק שנגרם עקב גניבה תוך כדי גניבה ובעת ניסיון גניבה;
- 1.5. שיטפון, סערה, שלג, ברד, התפרצות הר געש;
- 1.6. מעשה זדון, אולם אם נגרם מקרה הביטוח בידי המבוטח או בידי מי מטעמו במתכוון, פטור המבטח מחבותו.

על אף האמור לעיל המבוטח רשאי לותר על הכיסוי הביטוחי לפי פרק א כולו או לותר על הכיסוי הביטוחי לפי סעיף 1.2 או 1.3 לעיל ובלבד שחתם על טופס מתאים של המבטח בענין הודעת ויתור.

2. פריטים לא מכוסים

על אף האמור בסעיף 1 לעיל - המבטח לא ישפה את המבוטח בשל אבדן או נזק לצמיגים, אלא אם כן ניזקו או אבדו חלקים נוספים מהרכב עקב מקרה הביטוח.

3. קלקולים מכניים, חשמליים או אלקטרוניים

קלקולים מכניים, חשמליים או אלקטרוניים שיגרמו לרכב אינם מכוסים אלא אם נגרמו במהלך או עקב מקרה הביטוח.

4. דרכי הפיצוי

המבטח יוכל, על פי שיקול דעתו, לבחור בין דרכי הפיצוי הבאות: תשלום ערך הנזק או האבדן במזומן, תיקון הרכב, החלפתו ברכב מסוג ואיכות דומים או החלפת חלק ממנו.

5. חישוב הפיצוי

תגמולי ביטוח ששיעורם למבוטח לפי פרק זה -

- 5.1. יחושבו וישולמו לפי האבדן או הנזק לרכב ביום קרות מקרה הביטוח, לרבות בשל ירידת ערך.
- 5.2. יהיו בצרוף מס ערך מוסף למעט לזכאי בניכוי מס תשומות; לענין פוליסה זו, "מס ערך מוסף" - כמשמעותו בחוק מס ערך מוסף, התשל"ו-1976.

6. רכב באבדן גמור

6.1. נגרם לרכב אבדן גמור ישלם המבטח למבוטח את מלוא ערך הרכב ביום קרות מקרה הביטוח או יחליפו ברכב מסוג ואיכות דומים;

בפוליסה זו: "רכב באבדן גמור" -

- 6.1.1. רכב שנגנב ולא נמצא בתוך 30 ימים מיום הגניבה או כל תקופה אחרת כמצוין במפרט, אך בכל מקרה לא יותר מ-30 ימים.

- 6.1.2. רכב ששמאי רכב מוסמך קבע לגביו כי התקיימו בו אחד מאלה:
- 6.1.2.1. הוא יצא מכלל שימוש והנזק הישיר שנגרם לו, למעט נזק ישיר שנגרם מירידת ערך, הוא 60 אחוזים ומעלה משווי הרכב ביום קרות מקרה הביטוח, כולל מסים;
- 6.1.2.2. הרכב אינו ניתן עוד לשיקום והוא נועד לפירוק בלבד;
- 6.2. קבע שמאי רכב מוסמך, כי שיעור הנזק שנגרם לרכב, למעט נזק ישיר שנגרם מירידת ערך הרכב, הוא לפחות 50 אחוזים משווי הרכב ביום קרות מקרה הביטוח, רשאי המבטח לפצות את המבטוח כאילו היה אבדן גמור (להלן: אבדן גמור להלכה).
- 6.3. שילם המבטח למבטוח את מלוא שווי הרכב או החליפו ברכב מסוג ואיכות דומים בשל אבדן גמור או בשל אבדן גמור להלכה, תעבור הבעלות בשרידי הרכב למבטח.
- 6.4. תוקף פוליסה זו יפקע עם שיפוי המבטוח בשל אבדן גמור או בשל אבדן גמור להלכה, כאמור בסעיף זה ובסעיף 9, ולא תהיה למבטוח זכות להחזר דמי ביטוח.

7. אבדן לרכב שלא שילמו בעדו מסים

- 7.1. על אף האמור בסעיף 5.2 אם נגרם אבדן גמור או אבדן גמור להלכה לרכב כתוצאה ממקרה ביטוח המכוסה בפוליסה זו ולא שולמו כל המיסים הממשלתיים בשל הרכב או שקוּזז בגינו מס ערך מוסף, והמבטח החליט לא לתקן את הרכב, ישלם המבטח תגמולי ביטוח לפי שווי הרכב בלא מיסים או בלא מס ערך מוסף, לפי העניין או יחליפו ברכב אחר מסוג ואיכות דומים.
- 7.2. על אף האמור בסעיף קטן 7.1, מבטח שימציא למבטח הוכחה כי אינו זכאי לפטור חוזר ממיסים או לקיזוז מס ערך מוסף, לפי העניין, על רכב חליפי שהוא מתכוון לרכוש במקום הרכב שנגרם לו אבדן גמור או אבדן גמור להלכה, ישלם לו המבטח תגמולי ביטוח לפי שווי הרכב עובר ליום קרות מקרה הביטוח כאילו שולמו כל המיסים בעדו, או יחליפו ברכב מסוג ואיכות דומים.
- 7.3. לאחר תשלום תגמולי הביטוח או החלפת הרכב רשאי המבטח לקבל מהמבטוח את זכויותיו ברכב, למעט אביזרים ומכלולים שלגביהם אין המבטוח זכאי לתגמולי ביטוח; אם העברת הזכויות האמורה תלויה בתשלום מסים כלשהם, יחול תשלום זה על המבטח.

8. נזק חלקי

- 8.1. אם תיקון הרכב יחייב החלפת המרכב או חלקים ממנו או פנס, תבוצע ההחלפה בחלק המתאים לחלק המוחלף באיכות, בתכונותיו ובתיאורו והמבטח ישא במלוא עלות החלפה זו;
- 8.2. במקרה של נזק לחלק של הרכב שאינו מנוי בסעיף 8.1, תהיה אחריות המבטח כמפורט להלן:
- 8.2.1. בחר המבטח להחליף את החלק שאבד או ניזוק, יוחלף החלק בחלק המתאים לו באיכות, בתכונותיו ובתיאורו בצרף הוצאות התקנה.
- 8.2.2. בחר המבטח לשלם את ערך הנזק או האבדן במזומן - יחושב הסכום לתשלום כך שעבור רכב שגילו עד 9 שנים ישולם הנזק לפי ערכו של חלק דומה לזה שאבד או ניזוק ללא ניכוי בלאי, ואילו לגבי רכב שגילו מעל 9 שנים ישולם הנזק לפי ערכו הממשי של החלק שאבד או ניזוק (דהיינו - בניכוי בלאי); לתשלומים האמורים יתווספו הוצאות התקנה.
- 8.2.3. בלי לגרוע מהוראות חוק הגבלת השימוש ורישום פעולות בחלקי רכב משומשים (מניעת גניבות), התשנ"ח 1998, בחר המבטח להחליף את החלק שאבד או ניזוק ברכב שגילו עד שנתיים ביום קרות מקרה הביטוח, יוחלף החלק שאבד או ניזק בחלק מקורי או חדש, ובלבד שהוא מתאים לחלק המוחלף באיכות, בתכונותיו, בתיאורו ובצרף הוצאות התקנה.

8.2.4. בחר המבטח להחליף את החלק שאבד או ניזק ברכב שיש לגביו אחריות יצרן המותנית בתנאים מסויימים לגבי אופן תיקון הרכב, יפעל, ככל שיוכל, לפי הוראות האחריות האמורה; הוחלף החלק שאבד או ניזק שלא לפי התנאים המסויימים באחריות היצרן ואחריות היצרן הוסרה בשל פגם שנפל בהחלפה זו, יהיה המבטח אחראי לפגם האמור.

8.2.5. בסעיף זה "גיל הרכב" - הזמן שחלף מתאריך הרישום של הרכב לראשונה, כמצויין ברישיון הרכב.

9. כיסוי הוצאות

במקרה שהרכב יצא מכלל שימוש עקב סיכון המכוסה לפי פוליסה זו, ישא המבטח גם בהוצאות סבירות לשמירתו והעברתו למקום הקרוב ביותר שבו ניתן לתקן את הנזק.

10. קביעת תגמולי הביטוח במקרי אבדן מוחלט או גניבה של הרכב המבוטח

"מחירון" - קובץ מחירים וכללים שיטתי מקצועי ובלתי תלוי המשמש לקביעת ערך שוק של כלי-רכב פרטיים מכל הדגמים, בין קונה מרצון ומוכר מרצון, שמתפרסם ומתעדכן באופן סדיר ושניתן לעיין בו בכל עת.

המחירון, המשמש בסיס לקביעת ערך השוק של הרכב בעת תשלום תגמולי ביטוח בגין אבדן מוחלט של כלי הרכב או גניבתו, הוא "מחירון מכוניות משומשות וחדשות", כפי שיפורסם ע"י יצחק לוי, בהוצאת "תעבורה וסקרים בע"מ", סמוך לפני יום קרות מקרה הביטוח.

במחירון זה מופיעות טבלאות המפרטות משתנים שונים, המשפיעים על ערך מכונית משומשת. משתנים אלו ילקחו בחשבון בעת קביעת ערך השוק של הרכב לצורך תגמולי הביטוח, ותגמולי הביטוח יוגדלו או יופחתו בגין משתנים אלה על פי שעורי השינוי המופיעים במחירון הנ"ל.

מובהר בזאת, כי סכום דמי הביטוח (הפרמיה) בגין הרכב המבוטח לא הושפע בשל משתנים אלה. לדוגמא: אם הרכב המבוטח הוא רכב ששנת ייצורו קודמת ליום קרות מקרה הביטוח ב-4 שנים, והוא היה בעלותם של שלושה בעלים קודמים - יופחתו, עפ"י המחירון הנ"ל, 4% משווי הרכב המופיע במחירון.

ולדוגמא: אם שנת הייצור של הרכב המבוטח קודמת ליום קרות מקרה הביטוח ב-4 שנים, מחירו במחירון מותאם לרכב שנסע במשך זמן זה 60,000 ק"מ בממוצע.

אם הרכב נסע רק 44,000 ק"מ - יווספו, עפ"י המחירון הנ"ל, 4% לשווי הרכב המופיע במחירון.

פרק ב': ביטוח אחריות כלפי צד שלישי בשל נזקי רכוש

11. מקרה הביטוח

מקרה הביטוח הוא חבות המבוטח בשל נזק שיגרם לרכוש של צד שלישי כתוצאה משימוש ברכב בתקופת הביטוח.

12. גבולות הפיצוי

12.1. המבטח ישלם בשם המבוטח את כל הסכומים שהמבוטח יהיה חייב לשלם בשל מקרה הביטוח, עד לסכום הביטוח הנקוב במפרט לגבי נזקי רכוש של צד שלישי.

12.2. על אף האמור בסעיף 29.2.1 הסכומים לפי סעיף קטן 12.1 יכללו גם את הוצאות המפורטות להלן של צד שלישי שרכבו ניזוק עקב תאונה:

12.2.1. במקרה שהרכב יצא מכלל שימוש עקב סיכון המכוסה לפי פוליסה זו - הוצאות סבירות לשמירתו ולהעברתו של הרכב למקום הקרוב ביותר שבו ניתן לתקן את הנזק והוצאות הגעתו של הצד השלישי למחוז חפצו לאחר התאונה.

12.2.2. שיפוי בשל הפסדים מוכחים של צד שלישי בשל תשלום השתתפות עצמית ואבדן הנחת העדר תביעות.

12.2.3. פיצוי בשל אבדן רווחים בזמן השבתתו של הרכב לצורך תיקונו, ובלבד שהרכב המושבת הוא רכב מסחרי שנמצא בבעלות צד שלישי ומשמש לעסקו.

12.3. המבטח ישא גם בהוצאות משפט סבירות שעל המבוטח לשאת בשל מקרה הביטוח, וזאת אף מעל לסכום הביטוח.

12.4. על אף האמור לעיל, אם נגרם מקרה הביטוח בדו"ח - פטור המבטח מחבותו.

13. הצמדת סכום הביטוח

סכום הביטוח לענין פרק זה ישתנה בהתאם לשינויים במדד בין המדד שפורסם סמוך לפני תחילת תקופת הביטוח לבין המדד שפורסם סמוך לפני קרות מקרה הביטוח. לענין זה "מדד" - מדד המחירים לצרכן שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.

14. טיפול בתביעות צד שלישי

14.1. המבטח רשאי, ולפי דרישת צד שלישי - חייב, לשלם לצד השלישי את תגמולי הביטוח שהמבטח חייב למבוטח, ובלבד שהודיע על כך בכתב למבוטח כאמור בסעיף קטן 14.2 והמבוטח לא התנגד כאמור באותו הסעיף; ואולם טענה שהמבטח יכול לטעון כלפי מבוטח תעמוד לו גם כלפי צד שלישי.

14.2. דרש צד שלישי מהמבטח את תגמולי הביטוח כאמור בסעיף קטן 14.1. יודיע המבטח למבוטח בכתב בתוך 7 ימי עסקים מיום הדרישה על הדרישה כאמור וכי אם לא יודיע לו על התנגדותו לתשלום הפיצוי בתוך 30 ימים, ישלם לצד השלישי את תגמולי הביטוח שהוא חייב למבוטח, ככל שהוא חייב בתשלומם.

14.3. המבטח רשאי ליטול על עצמו או לנהל בשם המבוטח את ההגנה של כל תביעה והמבוטח יושיט למבטח, לפי בקשתו, עזרה הנחוצה למבטח לצורך יישוב תביעה של צד שלישי.

14.4. במקרה של תביעה או תביעות נגד המבוטח הנובעת ממקרה ביטוח אחד או מסדרת מקרים שאפשר ליחסם למקור אחד או לסיבה אחת, והמכוסים לפי פרק זה של הפוליסה, יהא המבטח רשאי לשלם למבוטח את מלוא סכום הביטוח לפי פרק זה, ולאחר תשלום כזה יהא המבטח פטור מניהול התביעה או התביעות אמורות ולא תחול על המבטח שום אחריות נוספת בקשר לכך, חוץ מהוצאות משפט שקבע בית משפט או הוצאות סבירות שהוצאו בקשר לתביעות האמורות.

15. חריגים לחבות כלפי צד שלישי בשל נזקי רכוש:

המבטח לא יהיה אחראי לתשלום כלשהו בגין חבות בשל נזק לרכוש שבבעלות המבוטח או נהג הרכב, או לרכוש הנמצא בפיקוחם או בשמירתם של המבוטח או נהג הרכב או אחד מבני ביתם.

פרק ג': כיסויים נוספים

אם צוין במפרט במפורש כי כיסוי מהכיסויים הרשומים בפרק זה כלול בביטוח, הרי יחולו עליו התנאים הרשומים מטה.

16. הכללת שביתות ומהומות

- 16.1. בניגוד לכתוב בסעיף 29.2.3 - חריגים כלליים לחבות המבטח, הפוליסה מורחבת לכסות אבדן או נזק שנגרמו בשל פעולות שובתים ופעולות משביתים.
- 16.2. בניגוד לכתוב בסעיף 29.2.4 - חריגים כלליים לחבות המבטח, הפוליסה מורחבת לכסות אבדן או נזק שנגרמו בשל מהומות.
- 16.3. על אף האמור בסעיף 34.1, בקרות מקרה ביטוח המכוסה בהתאם לסעיף 16, יגבה המבטח מהמבוטח סכום השתתפות עצמית בגובה של 75% מהסכום הקבוע במפרט לפי פרק א.

17. הכללת רעש (רעידת אדמה)

בניגוד לכתוב בסעיף 29.2.9 - חריגים כלליים לחבות המבטח, הפוליסה מורחבת לכסות אבדן או נזק שהם תוצאה של רעידת אדמה. לעניין כיסוי זה ייחשב כאירוע אחד, כל אובדן או נזק שארע תוך פרק זמן אחד של 72 שעות רצופות אחרי שנרשמה רעידת האדמה.

18. ביטוח הגנה משפטית

לצורך פסקה זו יהיו למונחים המובאים להלן המובנים המפורשים להלן ולא כל מובן אחר.

הגדרות

"הפוליסה" - הפוליסה שמספרה רשום במפרט, ואשר הוצאה למבוטח בקשר לשימוש בכלי רכב.

"המבוטח" - בעלי הפוליסה ו/או כל אדם אחר הרשאי לנהוג בכלי הרכב שהיה מעורב במקרה הביטוח, בהתאם לפוליסה.

"הליכים משפטיים" - הליכים בהם מוגש כתב אישום ע"י מדינת ישראל או מטעמה, לרבות בקשות מנהליות לשלילת רשיון נהיגה ולהשבתתו, למעט אישומים להם ברירת קנס.

"מקרה הביטוח" - תאונת דרכים בה נפגע אדם ו/או כל רכוש שארעה עקב שימוש הנעשה בכלי רכב והמכוסה במסגרת הפוליסה.

"הוצאות הגנה" - אגרות, דמי ביול מסמכים, העתקת פרטיכלים, שכר מומחים כפי שייקבע ע"י בית המשפט או בהתאם לקבוע בסדרי הדין הפלילי, למעט כל קנס, פיצוי או תשלום עונש המוטלים בגזר הדין.

18.1. שיפוי שכר טרחה והוצאות

18.1.1. בהתקיים התנאים לתחולת הרחב זה, על המבוטח לפנות אל המבטח, ובכפוף לתנאים וההסתייגויות המפורטים להלן מתחייב המבטח להעמיד למבוטח על חשבונו עורך דין על פי בחירתו לשם מתן הגנה בהליכים משפטיים שהוגשו נגד המבוטח בקשר לתאונה.

18.1.2. לא העמיד המבוטח עורך דין בהתאם לסעיף 18.1.1, רשאי המבוטח לפנות לכל עורך דין על פי בחירתו לשם מתן הגנה בהליכים משפטיים כאמור, ובמקרה כזה ישפה המבטח את המבוטח בשכר הטרחה (בסכום המינימאלי הקבוע בתקנות עפ"י חוק לשכת עורכי הדין) ובהוצאות ההגנה ששולמו על ידי המבוטח.

18.1.3. הביטוח הניתן בהתאם לפסקה זו יחול לגבי כל הליכים משפטיים אשר יוגשו בגין מקרה הביטוח.

18.2. ערעור

המבטח ישפה את המבוטח בשכר טרחה והוצאות הגנה שישולמו על ידו לעורך דין בשל ערעור - עד ערכאה סופית וכולל הכרעת דין ו/או גזר דין שיוטלו על המבוטח בהליכים משפטיים. על המבוטח לקבל את אישור המבטח בכתב ומראש להגשת ערעור כאמור. המבטח יתן את האישור לאחר קבלת חוות דעת מנומקת מאת עורך הדין אשר הופיע בערכאה עליה מבוקש הערעור כי יש לדעתו בסיס עניני וסיכוי טוב להצלחת ערעור כאמור.

18.3. הגבלת אחריות

אחריות המבטח על פי סעיף 18.1.2 לעיל בגין כל מקרה תאונה, ובסך הכל למשך כל תקופת הביטוח, מוגבלת לסכום הנקוב בפסקה זו במפרט.

18.4. תנאים והסתייגויות

18.4.1. המבטח לא יהא חייב בכל תשלום על פי פסקה זו אם בעת קרות התאונה היה הנהג תחת השפעת סמים לפי פקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש] תשל"ג - 1973.

18.4.2. המבטח יהא רשאי לדרוש מאת המבוטח כתבי בית דין, פרטיכלים, חוות דעת מומחים, עדויות, החלטות, פסקי דין וכל חומר אחר המצוי בידי המבוטח או עורך הדין בשל ניהול ההליכים המשפטיים או בקשר אליהם, והמבוטח יורה לעורך הדין להעמיד כל חומר כאמור לרשות המבטח עם דרישתו.

18.4.3. המבטח ישלם שכר הטרחה והוצאות ההגנה, עבור ההליכים המשפטיים או הערעור, לאחר שיומצאו לו כל המסמכים הדרושים לקיום ההליך ולביצוע התשלום.

19. ביטוח שבר שמשות

אם צוין במפורש במפרט כי ביטוח שבר שמשות בתוקף, הפוליסה תכסה תיקון/החלפה שבר שמשות לרכב המצוין במפרט. וכמפורט להלן:

19.1. הגדרות

"שמשות" - שמשות קדמיות, אחוריות וצידיות של כלי הרכב.

"שבר" - שבר וכן סדק הפולש דרך עובי השמשה.

"מבצע התיקון" - מי אשר פרטיו צוינו במפרט מטעם המבטח.

"מחירון" - מחירון מבצע התיקון לתיקון שמשות ו/או החלפת שמשות כפי שיהיה בתוקף מעת לעת.

19.2. מהות והיקף השרות

19.2.1. השרות על פי כיסוי זה יינתן על ידי מבצע התיקון בלא הגבלה של מספר פניות בתקופת הביטוח בכפוף להשתתפויות עצמיות שיפורטו להלן:

רכב פרטי ומסחרי עד 3.5 טון - ללא השתתפות עצמית.

היה והרכב הנו רכב מסחרי או בבעלות חברה ישולם המע"מ בגין התיקון אצל מבצע התיקון תמורת חשבונית וקבלה.

19.2.2. הכיסוי עפ"י הרחבה זו יינתן בגין נזק תאונתי בלתי צפוי שייגרם לשמשות כלי הרכב. בנוסף לכך יינתן הכיסוי אם נגרם באותו אירוע גם נזק לחלקים אחרים בכלי הרכב ובלבד שסך הנזק הכולל את השמשה אינו עולה על ₪2,500 ובקבלת אישור אי הגשת תביעה (מקור) מהמבטח.

19.2.3. השמשה שתותקן תהה שמשה חליפית בעלת תו תקן מאותו סוג טיב ואיכות של השמשה השבורה. אם אין באפשרות מבצע התיקון למצוא שמשה תואמת כאמור, ישתמש מבצע התיקון בשיקול דעתו, ויהיה זכאי לייצר ו/או לייבא שמשה כזאת עבור המבוטח ו/או להחליף את השמשה השבורה בשמשה חדשה מתוצרת יצרן כלי הרכב או מתוצרת יצרן המורשה לייצר עבור יצרן כלי רכב.

19.3. חריגים

למרות האמור בסעיפים 19.2.2 ו- 19.2.3 לעיל לא תכסה הרחבה זו כל נזק שנגרם לשמשות כלי הרכב כתוצאה מהמקרים המפורטים להלן:

- 19.3.1. שבר שמשה שנגרם במתכוון על ידי המבוטח או מי מטעמו
- 19.3.2. שמשות מיוחדות ושמשות החורגות מתקן יצרן הרכב, שמשות גג (sunroof).
- 19.3.3. קלקולים מכל סוג שהוא למנגנונים, ניקלים, חיישנים ואביזרי עזר לשמשות.
- 19.3.4. שבר לשמשה שארע כתוצאה או עקב תחרות ו/או במבחן נהיגה ו/או בדיקת כושר נהיגה.
- 19.3.5. כל נזק אשר הפיצוי בגינו ניתן עפ"י חוקי המדינה.
- 19.3.6. רכב שאין לו סוכנות בישראל וכן רכב שיובא ביבוא אישי, אלא אם יש לרכב שמשות חלופיות בישראל.
- 19.3.7. שריטות או סדקים שאינם פולשים דרך עובי השמשה.
- 19.3.8. גניבת שמשה.
- 19.3.9. שמשות כלי הרכב היו עם פגם ו/או סדק כל שהוא בתחילת תקופת הביטוח.

19.4. קבלת השירות

- 19.4.1. בכל מקרה של שבר לשמשה (למעט החריגים שפורטו לעיל), יפנה המבוטח למבצע התיקון המצויין במפרט.
- 19.4.2. השירות יוענק ויבוצע בהתאם לתנאי **כיסוי זה תוך** המועדים כדלקמן:
  - 19.4.2.1. לכלי רכב ששמשותיו מודבקות - תוך 12 שעות עבודה ממועד הבאתו לתחנת השירות, ובכל מקרה עד לתום יום העבודה שלאחר היום בו הובא כלי הרכב לתחנת השירות.
  - 19.4.2.2. לכלי רכב ששמשותיו אינן מודבקות - תוך 4 שעות עבודה ממועד הבאתו לתחנת השירות.
  - 19.4.2.3. לצורך סעיף זה "ימי עבודה" הינם: בימי א'-ה' (כולל) - משעה 07:30 עד שעה 16:30, בימי ו' וערבי חג משעה 07:30 עד שעה 14:00.
- 19.4.3. למבטח או למבצע התיקון מטעמו הזכות לבדוק כל נזק לפני מתן אישור לביצוע התיקון ולדרוש בכל מקרה של חשד סביר אישור משטרה בגין הנזק/ים וזאת לפי שיקול דעתו ובתנאי שלא יחרוג ממועדי השירות.

19.5. כיסוי שמשות עד הבית

אם נרשם במפורש במפרט כי כיסוי זה תקף, יינתן השירות בגין ביטוח שבר שמשות בכל מקום בו נמצא כלי הרכב לפי בחירתו של המבוטח ובלבד שהמבוטח פנה למוקד השירות של מבצע התיקון וביקש לקבל "כיסוי שמשות עד הבית".

- 19.5.1. מתן כיסוי עד הבית יינתן, ככל הניתן, במהלך יום העבודה כהגדרתו בסעיף 19.4 "קבלת שירות" ולא יותר מ-8 שעות עבודה אשר יספרו מהמועד שהתבקש כיסוי שמשות עד הבית.

19.5.2. כיסוי עד הבית לא יחול במקרים הבאים:

19.5.2.1. בעת קיומם של תנאי מזג אוויר קיצוניים באזור בו התבקש השירות, לרבות בעת סופות גשם בריד או שלג, אשר אינם מאפשרים מתן שירות בשטח.

19.5.2.2. אם השירות התבקש באזור שבו מתחוללות מהומות או פרעות.

19.5.2.3. אם ביצוע השרות מחייב שימוש בציוד מיוחד או כלים מיוחדים אשר לא ניתן להוציאם אל מחוץ לתחנת השירות, או אם מתן השירות מחייב שימוש או חיבור למחשבי היצרן.

19.5.2.4. באזורים דרומית לצומת הערבה, באזורים מזרחית למעלה אדומים ובשטחי האוטונומיה.

19.6. תנאים כלליים

19.6.1. כיסוי זה כפוף לכל התנאים והסייגים של הפוליסה אליה צורפה, אלא אם שונו במפורש.

19.6.2. יובהר כי במקרה שהמבוטח אינו יכול להמציא אישור כי הוא זכאי לכיסוי האמור, בעת היותו אצל מבצע התיקון, מבצע התיקון יעניק שרותי זיגוג למקבל השירות הטוען שרכש כיסוי זה, וזאת כנגד המחאה דחוויה ל-30 יום. סכום זה יוחזר למקבל השירות תוך 15 ימים מהוכחת הזכאות לכיסוי.

20. ביטוח פנסים ומראות צד

אם צוין במפורש במפרט כי כיסוי בגין פנסים ומראות צד בתוקף, תכסה הפוליסה תיקון או החלפה בגין נזק לפנסים ומראות צד לרכב המבוטח.

20.1. הגדרות

"מראות/פנסים" - מכלול הפנס הקדמי והאחורי (לרבות פנסי איתות ובלמים) וכן מכלול מראת צד חיצונית ובלבד שהנם חלק ממפרט הרכב עפ"י נתוני יצרן הרכב.

"נזק" - שבר וכן סדק הפולש דרך עובי המראה ו/או הפנס וכן שבר למנגנון הפנימי של המראה או הפנס.

"מבצע התיקון" - מי אשר פרטיו צוינו במפרט מטעם המבטח.

"מחירון" - מחירון מבצע התיקון לתיקון מראות ופנסים כפי שיהיה בתוקף מעת לעת.

20.2. מהות והיקף הכיסוי

20.2.1. גבול אחריות לנזק הנו סך של 2,500 ₪. סכום התיקון (כולל חלפים, עבודה ומע"מ) לא יעלה על גבול אחריות המבטח למקרה ולכל מוקד נזק בנפרד.

20.2.2. השרות על פי כיסוי זה יינתן ע"י מבצע התיקון במקרה של נזק לפנסים ו/או מראות כלי הרכב (להלן: "המוצר"), בכפוף להשתתפויות העצמיות בסך של 250 ₪ לכל נזק בנפרד.

20.2.3. הכיסוי על פי הרחבה זו יהא תקף גם אם נגרם באותו אירוע נזקים לחלקים נוספים בכלי הרכב ובתנאי שניתן יהיה לתקן את הנזק לפנס/מראה מבלי לפרק חלקים נוספים בכלי הרכב ובביטוח מקיף בלבד, בקבלת אישור אי הגשת תביעה (מקור) מחברת הביטוח.

20.2.4. במקרה בו סכום הנזק לפנס/מראה הנו מעבר לגבול האחריות של כיסוי זה ובחר המבוטח לתקן רק את המראה/הפנס באמצעות כיסוי זה, יתקן מבצע התיקון את הפנס/מראה והמבוטח ישלם למבצע התיקון את סכום ההפרש. התיקון יבוצע בכפוף להסכמת המבוטח לביצוע התיקון ולתשלום יתרת ההפרש על חשבוננו.

20.2.5. המראות ו/או הפנסים שיוחלפו יהיו מוצרים חליפיים ו/או משומשים בכפוף לחוק החלפים, בעלי תו תקן מאותו סוג טיב ואיכות של המוצר שניזוק. אם אין באפשרות מבצע התיקון למצוא מוצר תואם כאמור, ישתמש מבצע התיקון בשיקול דעתו, ויהיה זכאי לייצר ו/או לייבא ו/או לתקן מוצר זה עבור המבוטח או להחליף את המוצר שניזוק במוצר מקורי מתוצרת יצרן כלי הרכב או מתוצרת יצרן המורשה לייצר עבור יצרן כלי רכב.

20.2.6. הכיסוי יינתן ללא הגבלה של מספר פניות בתקופת הביטוח בכפוף להשתתפות עצמית מצד המבוטח לכל מקרה ולכל מוקד נזק בנפרד.

20.3. חריגים

כיסוי זה לא יחול לגבי כל נזק שנגרם לפנסים ו/או מראות צד של כלי הרכב, במישורין או בעקיפין כתוצאה או בקשר אם או המקרים שלהלן:

20.3.1. נזק שנגרם במתכוון על ידי המבוטח או מי מטעמו.

20.3.2. נזק למוצר אשר לא היה שלם לחלוטין בטרם נשבר ו/או שלא הורכב כראוי.

20.3.3. פנס/מראה אשר לא הותקנו בהתקנה תקנית ו/או אינם חלק ממפרט הרכב עפ"י נתוני היצרן.

20.3.4. קלקולים חשמליים ו/או מכניים מכל סוג שהוא.

20.3.5. שריטות ו/או סדקים שאינם שבר מוחלט ו/או דהייה ו/או בלאי של הפנס/המראה.

20.3.6. כל נזק אשר הפיצוי בגינו ניתן עפ"י חוקי המדינה.

20.3.7. כל נזק אשר ייגרם מחוץ לגבולות מדינת ישראל ומחוץ לשטח יהודה שומרון המצוי בשליטת מדינת ישראל.

20.3.8. גניבת פנס ו/או מראה.

20.3.9. שבר לפנס ו/או מראת צד שאירע כתוצאה או עקב תחרות ו/או במבחן נהיגה ו/או בדיקת כושר נהיגה.

20.3.10. רכב שאין לו סוכנות בישראל וכן רכב שיובא ביבוא אישי, אלא אם יש לרכב פנסים ומראות חלופיות בישראל.

20.3.11. פנסי הרכב והן המראות היו עם פגם ו/או סדק כלשהוא בתחילת תקופת הביטוח.

20.4. אביזרים, פריטים ושימושים לא מכוסים

נותן השירות לא יהיה אחראי בגין האביזרים הפריטים או השימושים הבאים:

20.4.1. מוצרים מיוחדים ו/או החורגים ממפרט הטכני של יצרן הרכב.

20.4.2. מנורות מכל סוג שהוא.

20.4.3. פנסי קסנון ו/או מנורות קסנון

20.4.4. תיקון קצרים חשמליים.

20.4.5. אי התאמה בהרכבת המוצר וזאת עקב פגם בחלקים אחרים בכלי הרכב לדוגמא: פגם בפחחות וכיוון אורות.

20.5. קבלת השירות

20.5.1. בכל מקרה של נזק למוצר (למעט התנאים החריגים שפורטו דלעיל), יפנה מקבל השירות למבצע התיקון המצוין במפרט.

- 20.5.2. השירות יוענק ויבוצע בהתאם לתנאי הכיסוי תוך המועדים כדלקמן:
- 20.5.2.1. פנסים - תוך 48 שעות עבודה ממועד הבאתו לתחנת השירות, ובכל מקרה עד לתום יום העבודה שלאחר היום בו הובא כלי הרכב לתחנת השירות.
- 20.5.2.2. מראות צד - תוך 48 שעות עבודה ממועד הבאת כלי הרכב לתחנת השירות כפוף לקבלת מס' הצבע המוגדר של כלי הרכב.
- 20.5.2.3. לצורך סעיף זה "ימי עבודה" הינם: בימי א'-ה' (כולל) - משעה 07:30 עד שעה 16:30, בימי ו' וערבי חג משעה 07:30 עד שעה 13:30.
- 20.5.3. למבטח או לנותן השירות מטעמו הזכות לבדוק כל נזק לפני מתן אישור לביצוע התיקון ולא החלפה, ולדרוש בכל מקרה של חשד סביר אישור משטרה בגין הנזקים וזאת לפי שיקול דעתו ובתנאי שלא יחרוג נותן השירות ממועדי השירות.

20.6. תנאים כלליים

- 20.6.1. כיסוי זה כפוף לכל התנאים והסייגים של הפוליסה, אלא אם שונו במפורש.
- 20.6.2. יובהר כי במקרה שהמבוטח אינו יכול להמציא אישור כי הוא זכאי לכיסוי האמור, בעת היותו אצל נותן השירות, נותן השירות יעניק שרותי תיקון למקבל השירות הטוען שרכש כיסוי זה, וזאת כנגד המחאה דחויה ל-30 יום. סכום זה יוחזר למקבל השירות תוך 15 ימים מהוכחת הזכאות לכיסוי.

21. כיסוי לסיוע להכוונה והכנת תביעה משפטית כנגד צד שלישי

אם צוין במפרט כי כיסוי לסיוע בהכוונה והכנת תביעה משפטית כנגד צד שלישי בתוקף, יהא המבוטח זכאי לסיוע משפטי שיינתן למבוטח בתביעות כנגד צד שלישי, ללא השתתפות עצמית, במקרים ובתנאים המצוינים להלן:

21.1. פרטי התקשרות של הגורם המסייע: כפי שמצוין במפרט.

21.2. הזכאים לטיפול משפטי:

המבוטח ששמו נקוב במפרט, כאשר הרחבה זו הייתה בתוקף ביום קרות מקרה הביטוח ושקיימת עילת תביעה כנגד גורם הנזק, בהתאם לשיקול דעת המבטח.

21.3. מהות והיקף הכיסוי

- 21.3.1. מתן שירותים משפטיים מקדמיים לתביעה לרבות סיוע בהכנת כתב תביעה לבית הדין לתביעות קטנות, ובמקרה הצורך ידריך את המבוטח לקראת הופעת האחרון בבית הדין לתביעות קטנות. מובהר כי המבטח או מי מטעמו לא יופיע לדין בבית המשפט לתביעות קטנות.
- 21.3.2. במקרה שסכום התביעה גבוה מסמכות בית הדין לתביעות קטנות, יהא המבוטח זכאי לשירות - וזאת בתמורה לתשלום שכר טרחה בשיעור מוסכם מראש, אשר יותנה בהצלחת הטיפול המשפטי.

21.4. חובות המבוטח:

להמציא את כל המסמכים הרלבנטיים לצורך ביסוס התביעה.

21.5. סייגים:

המבוטח לא יהיה זכאי להחזר כספי כשלהו בעבור שירותי טיפול משפטי בתביעות כנגד צד שלישי שניתנו שלא בהתאם לאמור בכיסוי זה, אלא אם ניתן אישור לכך מראש על ידי המבטח.

22. ביטוח מתקנים חשמליים האביזרים והמכלולים שאינם חלק מהחבילה הבסיסית של דגם הרכב הקבועים במפרט היבואן.

22.1. הרכוש המבוטח:

מכשירים חשמליים המותקנים בכלי הרכב המתואר במפרט כמו כן תוספות מיוחדות כגון: גלגלים מיוחדים, פנסים מיוחדים וכל אביזר מיוחד נוסף.

22.2. הכיסוי:

במקרה של אבדן או נזק למתקנים הנ"ל שיגרם כתוצאה מהסיכונים המפורטים במקרה הביטוח לפרק א' - ביטוח רכב.

המבטח ישפה על פי שיקול דעתו, את המבטוח ע"י תשלום, החלפה או תיקון בגבולות סכום הביטוח המצוין במפרט.

22.3. הכיסוי אינו כולל:

22.3.1. אבדן או נזק למתקנים הנ"ל אלא אם נגרם במישרין ע"י אש, ניסיון גניבה או תאונה לכלי הרכב אשר בו מותקן המכשיר החשמלי שביגינו תוגש תביעה לפי הפוליסה.

22.3.2. אבדן או נזק ע"י אש כתוצאה מקלקול חשמלי או התלקחות עצמית.

23. שעבוד

הפיצויים לפי פרק א - ביטוח הרכב של פוליסה זו, אם יגיעו, ישולמו לטובת בעל השעבוד במקרה שעבוד הנקוב במפרט, וזאת עד לסכום הנקוב במפרט ובכפוף לכל תנאי פוליסה זו. שום דבר האמור בסעיף זה לא יפורש כמרחיב את אחריות המבטח לפי הפוליסה או כגורע מסמכות כלשהי שהוענקה לו. בהתחשב עם כך, מוסכם ומוצהר בזה, כי למרות כל האמור בפוליסה ו/או בתוספת כלשהי בדבר ביטול הפוליסה עקב אי תשלום של פרמיה או בדבר ביטול הפוליסה ע"י המבטח בתוקף סעיף 38 - ביטול הביטוח, לא יהיה לביטול הביטוח תוקף אלא ביום ובשעה הנקובים בהודעה שתימסר בכתב לטובת בעל השעבוד הנהנה במקרה שעבוד, כנקוב במפרט, לפחות 30 יום לפני המועד הנ"ל.

24. אחריות שילוחית - הרחבה זו ניתנת ללא תוספת פרמיה

בכל מקרה שאחריות המבטוח המכוסה ע"י פרק ב תהווה עילה לתביעה גם נגד מעבידו של המבטוח כפי שרשום במפרט של פוליסה זו בגין אחריותו השילוחית למעשי ו/או מחדלי המבטוח, יסכה המבטח גם אחריות שילוחית זו, אולם אחריות המבטח לא תעלה על גבול האחריות בפרק ב.

25. נהיגת אקראי

הפוליסה מורחבת לכסות נזקים לרכב המבטוח ולרכוש צד שלישי שנגרמו כתוצאה מנהיגת הרכב ע"י נהג שהוא עובד מוסך לתיקון רכב או צבע העוסק בתיקון רכב, או עובד מלון או עובד במגרש חניה הנוהג ברכב בשטח מגרש חניה או כדי להחנותו בשטח המלון.

אין בהרחבה זו משום הכללת נהג או מוסך או מלון או מגרש חניה כנ"ל כמבטוחים בפוליסה, ולמבטח הזכות לתבוע מאת הנ"ל את הנזקים שנגרמו לו ו/או ששולמו על ידו למבטוח ו/או לצד שלישי.

הרשום בסעיף זה לא יגרע מהחבות שהיתה למבטח אלמלא סעיף זה היה קיים בפוליסה.

26. תוספת שווי הרכב עד 10%

אם צויין במפרט במפורש כי תוספת זו כלולה בביטוח, יחולו עליה התנאים הבאים:
בניגוד לרשום בפוליסה בסעיף 5, הרי אם יגרם לרכב המבטוח אבדן גמור או אבדן גמור להלכה ישלם המבטח למבטוח תגמולי ביטוח כדי מלוא מחיר הרכישה של רכב חדש של אותו יצרן ומאותו דגם וסוג, כולל תוספות מיוחדות לרכב - אם נכללו בביטוח לפי הפוליסה. מותנה, כי הסכום העודף שישלם המבטח מכוח תוספת זו לעומת הסכום שהיה משלם אילו לא היתה כלולה בביטוח - לא יעלה על 10% משווי הרכב ביום קרות מקרה הביטוח.

אם לא ניתן, במועד תשלום תגמולי הביטוח על פי הרחבה זו, לרכוש במדינת ישראל, מהיבואן המוסמך של אותו רכב, רכב חדש של אותו יצרן מאותו דגם וסוג - יפצה המבטח את המבטוח כדי מלוא מחיר השוק של הרכב המבטוח, בתוספת פיצוי לרכישת רכב חדש מסוג דומה. תוספת הפיצוי במקרה כזה תקבע לפי גילו של הרכב כדלקמן: תוספת של 7.5% ממחיר השוק של הרכב - לרכב שגילו ביום קרות הנזק עד שנה, או 10% - אם גילו עד שנתיים. הרחבה זו כפופה לכל התנאים והסייגים של הפוליסה, אלא אם כן שונו בה במפורש.

פרק ד': תנאים כלליים

27. בני אדם הרשאים לנהוג ברכב

בני אדם הרשאים לנהוג ברכב יהיו אחד או יותר מהמפורטים להלן, כפי שנכתב במפרט, ובתנאי שהם בעלי רשיון נהיגה בר-תוקף בישראל לנהיגת כלי רכב מסוג הרכב, או שהיו בעלי רשיון כאמור בתאריך כלשהו במשך 24 חודשים שקדמו לנהיגה ברכב ולא נפסלו מלקבל או מלהחזיק רשיון כזה על פי הוראות חיקוק, פסק-דין, החלטת בית משפט או רשות מוסמכת אחרת:

27.1. המבוטח;

27.2. אדם ששמו נקוב במפרט;

27.3. אדם הנוהג לפי הוראת המבוטח או ברשותו;

27.4. אדם הנמצא בשרות המבוטח ונוהג לפי הוראתו או ברשותו;

27.5. אדם הנוהג ברשות המבוטח ובלווית אדם מהמנויים בסעיפים קטנים 27.1 - 27.4 לעיל;

27.6. אדם חסר רשיון נהיגה כמצוין בראש הסעיף, בתנאי שהוא מלווה על ידי מורה נהיגה מוסמך בעל רשיון להוראת נהיגה או בעת מבחן נהיגה רשמי מטעם משרד התחבורה, בתנאי שהאדם מלווה בבוחן מטעם משרד התחבורה.

28. השימוש ברכב

השימוש ברכב יהיה לאחת או יותר מהמטרות המנויות להלן כפי שנכתב במפרט:

28.1. מטרות חברתיות ופרטיות;

28.2. מטרות עסקו של המבוטח;

28.3. הוראת נהיגה;

28.4. הסעת נוסעים בשכר למטרות רווח;

28.5. השכרה;

28.6. עבודות חקלאיות;

28.7. סחר ברכב;

28.8. גרירה בשכר;

28.9. תחרות ומבחני כושר רכב;

28.10. הובלת סחורות בשכר.

29. חריגים כלליים לחבות המבטח

29.1. הביטוח לפי פרקים א-ה לעיל אינו מכסה אבדן, נזק או חבות שאירעו מחוץ לשטח מדינת ישראל ואזורי יהודה, שומרון וחבל עזה.

29.2. פוליסה זו אינה מכסה:

29.2.1. נזק תוצאתי;

29.2.2. אבדן או נזק שנגרמו בעת שהרכב היה מגויס לצה"ל;

29.2.3. אבדן או נזק שנגרמו בשל פעולות שובתים או פעולות משביתים, אלא אם כן נכתב אחרת במפרט;

29.2.4. אבדן או נזק שנגרמו בשל מהומות, אלא אם כן נכתב אחרת במפרט;

29.2.5. תביעה הנובעת מחבות שבחובה;

29.2.6. אבדן או נזק שנגרמו בשל היות נהג הרכב נתון להשפעת סמים מסוכנים כהגדרתם בפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], התשל"ג-1973;

- 29.2.7. אבדן או נזק שהם תוצאה של מלחמה, פעולות אויב, פיגועים חבלניים, התקוממות צבאית או עממית, מהפכה;
- 29.2.8. אבדן או נזק שהם תוצאה של קרינה מייננת, זיהום רדיואקטיבי, תהליכים גרעיניים וכל אבן או נזק עקב חומר גרעיני או פסולת גרעינית;
- 29.2.9. אבדן או נזק שהם תוצאה של רעידת אדמה - אלא אם נכתב אחרת במפרט.
- 29.3. הביטוח לפי פרקים א-ה לא יכסה נזק כלשהו, שביגו יש למבוטח הזכות לפיצויים על פי חוק מס רכוש וקרן פיצויים, התשכ"א-1961, גם אם זכותו זו נמנעה ממנו עקב אי-קיום הוראה כלשהי מהוראות החוק הנ"ל

30. גילוי ושינוי בענין מהותי

- 30.1. פוליסה זו הוצאה על סמך התשובות שנתן המבוטח בהודעה שתתועד אצל המבטח, למבטח על כל השאלות שנשאל בהצעה ששימשה בסיס לפוליסה, או בכל דרך אחרת, כפי שנתבקש, ועל סמך הנחתו של המבטח שהמבוטח השיב תשובות מלאות וכנות על השאלות שנשאל כאמור, לא הסתיר בכוונת מרמה ענין שהוא ידע כי הוא מהותי למבטח לצורך הערכת הסיכונים המבוטחים ונקט אמצעים למניעת נזקים שהמבטח דרש נקיטתם להקלת הסיכונים המבוטחים לפי פוליסה זו.
- 30.2. ענין מהותי הוא ענין ששאלה לגביו הוצגה בהצעת הביטוח או בכל דרך אחרת שתתועד אצל המבטח ומבלי לגרוע מכלליות האמור, גם ענינים אלה:
- 30.2.1. סוג הרכב, שנת ייצורו, מספר הרישוי שלו, התוצר והדגם שלו, סוג תיבת ההילוכים;
- 30.2.2. פטור ממסים לגבי הרכב אם ישנו;
- 30.2.3. תאור השימוש ברכב והמקום שבו הוא מוחזק בדרך כלל;
- 30.2.4. אמצעי מיגון של הרכב;
- 30.2.5. זהות הבעלים או המחזיקים דרך קבע ברכב ועיסוקיהם, תאונות שהיו מעורבים בהן ועבירות תנועה שבהן הורשעו בשלוש השנים שקדמו לעשיית הביטוח על פי פוליסה זו, פרט לעבירות תנועה שיש לגביהן ברירת קנס;
- 30.2.6. נזקים שאירעו לרכב או לצד שלישי בשלוש השנים האחרונות כתוצאה מסיכונים הכלולים בביטוח זה, למעט בתקופה שבה הרכב לא היה בבעלות המבוטח.
- 30.2.7. פרטים על אודות מבטחים קודמים שביטחו את הרכב.
- 30.3. לא השיב המבוטח תשובות מלאות וכנות לשאלות בענינים המהותיים או הסתיר מן המבטח בכוונת מרמה ענין מהותי או לא נקט אמצעים שדרש המבטח להקלת הסיכונים המבוטחים לפי פוליסה זו, יהיה המבטח רשאי לבטל את הפוליסה או להקטין את היקף חבותו, והכל על פי הוראות חוק חוזה הביטוח, התשמ"א-1981 (להלן - "החוק").
- 30.4. המבוטח יודיע למבטח במשך תקופת הביטוח על כל שינוי שחל בענין מהותי מיד עם היוודע לו על כך; לא גילה המבוטח למבטח שינוי כזה יהיה המבטח רשאי לבטל את הפוליסה או להקטין את היקף חבותו על פי הוראות החוק.
- 30.5. המבוטח ימסור למבטח, לפי בקשתו דו"ח תביעות, כמשמעותו בסעיף 44 להלן.

31. ביטוח כפל

- 31.1. אם בוטח הרכב בפני הסיכונים הכלולים בפוליסה זו אצל יותר ממבטח אחד לתקופות חופפות, יודיע המבוטח על כך למבטח מיד לאחר שנעשה ביטוח הכפל או מיד לאחר שנודע לו על כך.
- 31.2. בביטוח כפל אחראים המבטחים כלפי המבוטח לחוד על מלוא סכום הביטוח, ובינם לבין עצמם הם ישאו בתשלום תגמולי ביטוח לפי היחס שבין סכומי הביטוח.

32. הארכת הביטוח

כל הארכה של תקופת הביטוח על פי פוליסה זו טעונה הסכמה של המבטח ושל המבוטח.

33. תשלום דמי הביטוח וסכומים אחרים

- 33.1 דמי הביטוח וכל יתר הסכומים המגיעים מהמבוטח למבטח בקשר לפוליסה זו ישולמו במלואם תוך 30 ימים מיום תחילתה של תקופת הביטוח, או מיום הגשת החשבון בעד דמי הביטוח למבוטח, לפי המאוחר, או במועדים אחרים שפורטו במפרט. בפוליסה זו "דמי הביטוח" - סך כל התשלומים, שרשאי מבטח לגבות ממבוטח במועד תחילת הביטוח בקשר לפוליסה זו.
- 33.2 לא שולם סכום כלשהו המגיע מן המבוטח למבטח במועדו, ישא הסכום שבפיגור ריבית שנתית כנקוב במפרט ו/או הפרשי הצמדה בהתאם לשינויים במדד המחירים לצרכן, בין המדד שפורסם סמוך לפני היום שנקבע לתשלום ובין המדד שפורסם סמוך לפני יום התשלום בפועל.
- 33.3 לא שולם סכום כלשהו שבפיגור כאמור תוך חמישה עשר ימים לאחר שהמבטח דרש מהמבוטח בכתב לשלמו, רשאי המבטח להודיע למבוטח בכתב כי הביטוח יתבטל כעבור 21 ימים נוספים אם הסכום שבפיגור לא יסולק לפני כן; אם נקבע מוטב שאינו המבוטח, והקביעה היתה בלתי חוזרת, רשאי המבטח לבטל את הביטוח אם הודיע למוטב בכתב על הפיגור האמור והמוטב לא סילק את הסכום שבפיגור תוך 15 ימים מהיום שנמסרה לו ההודעה האמורה.
- 33.4 אין בביטול על פי סעיף זה כדי לגרוע מחובת המבוטח לסלק את הסכום שבפיגור המתייחס לתקופה שעד לביטול האמור, וכן את הוצאות המבטח.

34. השתתפות עצמית

- 34.1 בקרות מקרה ביטוח המכוסה לפי פרק א לפוליסה זו, פרט למקרה ביטוח שגרם לרכב לאבדן גמור או לאבדן גמור להלכה או מקרים נוספים המצוינים במפרט, ינוכה מתגמולי הביטוח סכום של השתתפות עצמית הקבוע במפרט לגבי כל תביעה ובהתאם לסוג הנזק שנגרם. בנזק של ירידת ערך: ההשתתפות העצמית תהיה בסכום שהוא 1.5% מערך הרכב כפי שיהיה סמוך לקרות הנזק, אלא אם בחר המבוטח, בחתימתו על "נספח ירידת ערך לרכב", בהשתתפות עצמית אחרת, והדבר צויין במפרט.
- 34.2 בקרות מקרה ביטוח המכוסה לפי פרק ב לפוליסה זו, ישלם המבטח לצד שלישי את כל הסכומים שהמבוטח יהיה חייב לשלם כאמור בסעיף 12 לעיל. המבטח יגבה מהמבוטח את סכום ההשתתפות העצמית הקבוע במפרט בשל מקרה הביטוח ולא ינכה את סכום ההשתתפות העצמית מהסכומים המשולמים לצד שלישי.
- 34.3 על אף האמור בסעיף קטן 34.2 אם הסכום שהמבוטח חייב לשלם לצד שלישי שווה לסכום ההשתתפות העצמית, או קטן ממנו, ישא המבוטח בעצמו בתשלום לצד השלישי, והמבטח לא יהיה חייב לשלם לצד השלישי כל סכום שהוא.
- 34.4 בלי לגרוע מהאמור בסעיפים קטנים 34.1 ו-34.2 בקרות מקרה ביטוח המכוסה לפי פרקים א ו-ב לפוליסה זו יחויב המבוטח בסכום אחד של השתתפות עצמית, שלא יעלה על הגובה מבין הסכומים הקבועים במפרט.

35. החזרת היקף הכיסוי לקדמותו

- עם תשלום תגמולי ביטוח למבוטח או לצד שלישי בשל מקרה ביטוח במשך תקופת הביטוח, ישיב המבטח את היקף חבותו לפי פוליסה זו לקדמותו כפי שהיה סמוך לפני קרות מקרה הביטוח; המבטח רשאי לגבות דמי ביטוח נוספים בעד השבת היקף הביטוח לקדמותו אשר יחושבו כדלהלן
- 35.1 כאשר שולמו תגמולי הביטוח לפי פרק א לפוליסה - כאחוז מסכום תגמולי הביטוח ששולמו בשעור שהתיר המפקח לאותו רכב לפי גילו ולתקופת הביטוח שנתרה ממועד קרות מקרה הביטוח ועד תום תקופת הביטוח על פי הפוליסה.
- 35.2 כאשר שולמו תגמולי הביטוח לצד ג' לפי פרק ב לפוליסה - כגובה דמי הביטוח הנגבים עבור ביטוח בגובה הסכום ששולם כתגמולי ביטוח לצד ג' בערכו ביום מקרה הביטוח, יחסית לתקופת הביטוח שנתרה ממועד קרות מקרה הביטוח ועד תום תקופת הביטוח על פי הפוליסה.

36. החלפת הרכב

- 36.1 החליף המבוטח את הרכב בתוך תקופת הביטוח ורכש רכב חליפי, יוכל המבוטח, בהודעה למבטח, ובהסכמת המבטח, להעביר את הכיסוי לפי פוליסה זו לרכב החליפי.
- 36.2 היו ביום ההחלפה, דמי הביטוח בעבור הרכב המוחלף נמוכים מדמי הביטוח בעבור הרכב החליפי, ישלם המבוטח למבטח את ההפרש, באופן יחסי לתקופת הביטוח שנותרה בתוך 30 ימים מיום ההחלפה.
- 36.3 היו ביום ההחלפה, דמי הביטוח בעבור הרכב המוחלף גבוהים מדמי הביטוח בעבור הרכב החליפי, ישלם המבטח למבוטח את ההפרש, באופן יחסי לתקופת הביטוח שנותרה בתוך 30 ימים מיום ההחלפה.
- 36.4 אין באמור בסעיפים קטנים 36.1, 36.2, 36.3 כדי למנוע ממבטח לדרוש תשלום לכיסוי הוצאותיו בשל העברת הכיסוי הביטוחי לפי תעריפיו המאושרים.

37. השבתה

- 37.1 במהלך תקופת הביטוח, המבוטח רשאי להודיע למבטח מראש על השבתת הרכב והעמדתו בלא שימוש לתקופה שלא תפחת מ-30 ימים ושלא תעלה על מספר הימים שנותרו עד לתום תקופת הביטוח (להלן - תקופת ההשבתה).
- 37.2 הודיע המבוטח למבטח כאמור בסעיף 37.1 לא ינהג המבוטח או מי מטעמו ברכב במהלך תקופת ההשבתה ואם נהג המבוטח או מי מטעמו ברכב - לא יחול כיסוי לפי סעיף 1.2. לפוליסה זו.
- 37.3 תקופת ההשבתה תסתיים במועד הקבוע בהודעת המבוטח; לא ננקב בהודעה האמורה מועד כאמור תסתיים תקופת ההשבתה בתום תקופת הביטוח או עם קבלת הודעה מהמבוטח על סיום תקופת ההשבתה, לפי המוקדם מביניהם.
- 37.4 בתום תקופת ההשבתה, ישיב המבטח למבוטח את החלק היחסי מדמי הביטוח בשל כיסוי לפי סעיף 1.2 לפוליסה זו, ששילם המבוטח בעד תקופת ההשבתה.;

38. ביטול הביטוח

- 38.1 המבוטח רשאי לבטל את הביטוח בכל עת לפני תום תקופת הביטוח, לפי שיקול דעתו; הביטוח יתבטל במועד שבו נמסרה על כך הודעה למבטח; במקרה כזה יחזיר המבטח למבוטח בהקדם, ולא יאוחר מ-14 ימים מהמועד שבו נכנס הביטול לתוקף, את דמי הביטוח ששולמו בעד התקופה שלאחר מועד כניסת הביטול לתוקף, בהפחתת סכומים אלה:
- 38.1.1 בעד תקופה של עד שבעה ימים שבהם היתה הפוליסה בתוקף, לרבות אם לא נכנסה לתוקף - 5% מדמי הביטוח השנתיים
- 38.1.2 בעד תקופה העולה על שבעה ימים שבהם היתה הפוליסה בתוקף - 5% מדמי הביטוח השנתיים בצירוף 0.3% מדמי הביטוח השנתיים בעד כל יום ביטוח, החל ביום השמיני
- 38.2 על אף האמור בסעיף 38.1 ביטל המבוטח את הפוליסה עקב העברת בעלות הרכב המבוטח, עקב החזרת רישיון הרכב למשרד הרישוי או עקב פטירת הנהג ששמו נקוב כנהג יחיד במפרט, יחזיר המבטח למבוטח את החלק היחסי מדמי הביטוח ששולמו; החלק היחסי כאמור יחושב על ידי הכפלת דמי הביטוח שגבה המבטח ביחס שבין מספר הימים שנותרו, במועד הביטול, עד תום תקופת הביטוח המקורית, לבין מספר הימים הנכללים בתקופת הביטוח המקורית (להלן - החלק היחסי).
- 38.3 בלי לגרוע מזכויות המבטח על פי דין, רשאי המבטח לבטל את הביטוח לפני תום תקופת הביטוח, ובלבד שהודעה על כך, שבה ייכללו הנימוקים לביטול, תישלח למבוטח בדואר רשום 45 ימים לפחות לפני התאריך שבו יתבטל הביטוח.
- 38.4 ביטל המבטח את הפוליסה, יחזיר המבטח למבוטח בהקדם, ולא יאוחר מ-14 ימים מהמועד שבו נכנס הביטול לתוקף, את החלק היחסי מדמי הביטוח ששולמו.

38.5. כל הסכומים שיוחזרו לפי סעיף זה ישתנו בהתאם לשינויים במדד בין המדד שפורסם סמוך לפני מועד ביצוע תשלום דמי הביטוח לבין המדד שפורסם סמוך לפני מועד החזרת דמי הביטוח; אם דמי הביטוח שולמו לשיעורין, ישתנה כל סכום בהתאם לשינויים במדד בין המדד שפורסם סמוך לפני מועד ביצוע התשלום לבין המדד שפורסם סמוך לפני השבת דמי הביטוח.

38.6. על אף האמור בסעיף זה פוליסה משועבדת תתבטל 30 ימים לאחר שניתנה התראה על הביטול לבעל השיעבוד.

39. תביעה לתגמולי ביטוח

39.1. קרה מקרה הביטוח, על המבוטח או המוטב להודיע על כך למבטח מיד לאחר שנודע לו על כך.

39.2. תביעה לתשלום תגמולי ביטוח על פי הפוליסה תוגש למבטח ותתועד אצלו; אין באמור למנוע מהמבטח לדרוש שהתביעה תוגש בכתב.

39.3. על המבוטח, או על המוטב, לפי הענין, למסור למבטח, תוך זמן סביר לאחר שנדרש לכך, את המידע והמסמכים הדרושים לבירור החבות והיקפה ואם אינם ברשותו, עליו לעזור למבטח, ככל שיוכל, להשיגם.

39.4. המבטח, מיד לאחר שקיבל הודעה מהמבוטח או המוטב על קרות מקרה הביטוח, יעשה את הדרוש לבירור חבותו.

39.5. תגמולי הביטוח ישולמו תוך 30 ימים מהיום שהיו בידי המבטח המידע והמסמכים הדרושים לבירור חבותו, ולגבי גניבה אשר בעקבותיה לא נמצא הרכב משך 30 ימים - תוך 7 ימים מהיום האמור.

39.6. תגמולי הביטוח המשולמים לצד שלישי או המשולמים למבוטח ישתנו בהתאם לשינויים במדד בין המדד שפורסם סמוך לפני מועד קרות מקרה הביטוח לבין המדד שפורסם סמוך לפני מועד תשלומם בפועל, וכן תיוספף להם ריבית צמודה בשיעור שנקבע לפי ההגדרה "הפרשי הצמדה וריבית", בסעיף 1 לחוק פסיקת ריבית והצמדה, התשכ"א-1961 מתום 30 ימים מיום מסירת התביעה; אין בהוראה זו כדי לגרוע מסמכות בית המשפט לפי החוק האמור.

39.7. המבטח רשאי לקזז מתגמולי הביטוח לפי פרק א בפוליסה, כל סכום קצוב שהמבוטח חייב לו בשל פוליסה זו או בשל פוליסה אחרת ואם קיים חשש ממשי לאי-פירעון החוב, רשאי המבטח לקזז את יתרת דמי הביטוח שטרם הגיע מועד תשלומם או חיוב אחר שטרם הגיע מועד קיומו.

39.8. תגמולי ביטוח לא יכללו מס ערך מוסף לזכאי בניכוי מס תשומות.

40. הודאה ללא הסכמת המבטח

שילם המבוטח או אדם מטעמו פיצוי בקשר למקרה ביטוח המכוסה לפי פוליסה זו, הודה בחבות, הציע, הבטיח או התחייב לפיצוי כאמור, ללא הסכמת המבטח מראש, לא יחייב הדבר את המבטח.

41. מקדמה ותגמולים שאינם שנויים במחלוקת

41.1. בקרות מקרה ביטוח יהא המבוטח או הצד השלישי, לפי הענין, זכאי לקבל מהמבטח מקדמה או התחייבות כספית שתאפשר לקבל שרות לתיקון הנזק, וזאת על חשבון הכספים שיגיעו מהמבטח לפי תנאי פוליסה זו.

41.2. תגמולי ביטוח שאינם שנויים במחלוקת ישולמו תוך 30 ימים מהיום שנמסרה למבטח תביעה בכתב לתשלום תגמולי הביטוח, והם ניתנים לתביעה בנפרד מיתר התגמולים.

41.3. סכומים ששולמו למבוטח או לצד שלישי מכה סעיפים קטנים 41.1 ו-41.2 ינוכו מתגמולי הביטוח הסופיים שישולמו. בחישוב הניכוי ישתנו הסכומים שנוכו בהתאם לשינויים במדד המחירים לצרכן בין המדד שפורסם סמוך לפני תשלומם לבין המדד שפורסם סמוך לפני יום תשלום הסכום הסופי של תגמולי הביטוח.

41.4. התשלום הסופי והמלא של תגמולי הביטוח למקרי נזק לפי פרק א ייעשה לאחר המצאת הוכחות סבירות כי המבוטח תיקן את הנזק לרכב.

42. התיישנות

תקופת התיישנות של תביעה לתגמולי ביטוח לפי פוליסה זו היא שלוש שנים מיום קרות מקרה הביטוח, אלא אם כן נקבעה תקופה אחרת לפי החוק; התביעה לתגמולי ביטוח לפי פרק ב אינה מתיישנת כל עוד לא התיישנה תביעת הצד השלישי נגד המבוטח.

43. תחלוף

43.1. היתה למבוטח בשל מקרה הביטוח גם זכות פיצוי או שיפוי כלפי אדם שלישי שלא מכח חוזה ביטוח, עוברת זכות זו למבטח משיילם תגמולים למבוטח או למוטב וכשעור התגמולים ששילם.

43.2. המבטח אינו רשאי להשתמש בזכות שעברה אליו לפי סעיף זה באופן שיפגע בזכותו של המבוטח לגבות מן האדם השלישי פיצוי או שיפוי מעל לתגמולים שקיבל מהמבטח.

43.3. קיבל המבוטח מן האדם השלישי פיצוי או שיפוי שהיה מגיע למבטח לפי סעיף זה, עליו להעבירו למבטח; עשה פשרה, ויתור או פעולה אחרת הפוגעת בזכות שעברה למבטח, עליו לפצותו בשל כך.

43.4. קיבל המבטח מן האדם השלישי פיצוי או שיפוי שהיה מגיע לו לפי סעיף זה, עליו לעדכן על כך את המבוטח בתוך 15 ימים.

43.5. מבטח לא יעשה שימוש בסעיף זה אם מקרה הביטוח נגרם שלא בכונה בידי אדם שלישי שמבוטח סביר לא היה תובע ממנו פיצוי או שיפוי, מחמת קרבת משפחה או יחס של מעביד ועובד שביניהם.

44. דו"ח תביעות

44.1. בתום 11 חודשים מתחילת תקופת הביטוח - בביטוח לשנה אחת, או בתום תקופת הביטוח - בביטוח לתקופה הקצרה משנה, ישלח המבטח למבוטח דוח תביעות שבו יצוין אם המבוטח הגיש, עד למועד האמור, תביעה או תביעות לכל שנת ביטוח; בדוח התביעות יצוין פירוט של כל מקרה ביטוח שבשלו הוגשה תביעה כאמור, לרבות מספר הרכב המבוטח, מועד מקרה הביטוח, הסכום ששולם, סוג הכיסוי, סוג התביעה (נזק עצמי או צד שלישי), האם התקבל אצל המבטח פיצוי או שיפוי מצד שלישי בשל התביעה, ואת שיעור או סכום ירידת הערך שנקבע, בתקופה של שלוש השנים שקדמו למועד הדוח או בתקופה שבה היה המבוטח מבוטח אצלו, לפי התקופה הקצרה ביניהם.

44.2. הוגשה תביעה, ראשונה לאחר תום 11 חודשים מתחילת תקופת הביטוח, ישלח המבטח דו"ח מתקן מיד עם הגשת התביעה.

44.3. בסעיף זה, "תביעה" - תביעה לתגמולי ביטוח לפי סעיף 39, בשעור העולה על 35% מהיקף דמי הביטוח למלוא תקופת הביטוח.

45. סכום הביטוח או סכומי הביטוח (למעט שווי הרכב) הנקובים במפרט אינם סכומי ביטוח מוסכמים. סכום הביטוח בפוליסה הוא הסכום המירבי לחובת שיפוי בקרות מקרה ביטוח - זאת בכפוף למכלול תנאי הפוליסה.

46. הודעות

הודעה של המבוטח או של המוטב למבטח תינתן למבטח לפי אחד מאלה:

46.1. מען משרדו של המבטח, כמצויין בכותרת לפוליסה, או כל מען אחר בישראל שעליו יודיע המבטח, למבוטח או למוטב מזמן לזמן.

46.2. במשרדו של סוכן הביטוח, הרשום בפוליסה לפי מענו, כמפורט בה, או לפי כל מען אחר בישראל שעליו יודיע סוכן הביטוח הנזכר או המבטח, למבוטח או למוטב מזמן לזמן.

46.3. כל דרך אחרת שהמבטח יודיע עליה למבוטח מזמן לזמן.

כתבי שירות

אם צויין במפורש במפרט כי "כתב שירות שירותי דרך וגרירה" בתוקף, אזי יחולו הוראות כתב השירות שלהלן:

לידיעתך, המבטח יהיה אחראי על השירות הניתן במסגרת כתב השירות.

1. הגדרות

"הרכב הזכאי לשירות" - רכב פרטי, או מסחרי עד 4 טון, שפרטיו רשומים במפרט, ואשר הוא תקין וכשיר לנסיעה במועד התחלת הכיסוי.

"כתב השירות" - מסמך זה המפרט את השירותים והתנאים לקבלת השירות ע"י נותן השירות. "נותן השירות" - המצוין במפרט.

"מוקד השירות" - מוקד השרות של נותן השירות בטלפון המצוין במפרט.

"מקבל השירות" - מבוטח אשר כלי הרכב שלו מבוטח בפוליסת רכב של הראל ובמפרט צוין כי כתב שירות זה בתוקף (להלן: גם "המבוטח").

"תקופת השירות" - בהתאם לתקופת הביטוח הנקובה במפרט.

2. היקף השירות

2.1. נותן השירות יעניק שירותי דרך וגרירה כמפורט בכתב השירות (להלן "שירותי רכב"), 24 שעות ביממה, 364 ימים בשנה, פרט לערב יום הכיפורים מן השעה 14:00 וכן יום הכיפורים עצמו עד 3 שעות לאחר צאתו.

2.2. מקבל השירות זכאי לקבל שירותי דרך וגרירה בלא הגבלה של מספר הפניות במשך תקופת השירות.

2.3. השירותים יינתנו בתוך הגבולות הטריטוריאליים של מדינת ישראל ובתוך תחומי יהודה שומרון חוף משטחי האוטונומיה, שהכניסה אליהם אינה אסורה ומוגבלת באותו זמן על-ידי רשות מוסמכת כלשהי.

2.3.1 גרירת הרכב הזכאי לשירות (להלן "הרכב") כפופה לתנאים האלה:

2.3.1.1. הגרירה תהיה מכל מקום במדינת ישראל, לכל מקום במדינת ישראל, חוץ מאשר אל שטחי האוטונומיה וחבל עזה ובכפוף לסעיף 2.3 לעיל.

2.3.1.2. קיים צורך לגרור את הרכב כתוצאה מהיות הרכב בלתי ניתן להפעלה עקב תאונת דרכים, תקלה מכנית שמקורה ברכב ושיש בה להשביט את הרכב או גניבה.

2.3.1.3. אין באפשרות נותן השירות להתניע את הרכב או לבצע בו תיקון-דרך במקום או לתת עזרה ראשונה.

2.3.1.4. הרכב נמצא על דרך ואפשר לגרור אותו מיידית. דרך משמעותה כביש אספלט או דרך שנסללה לצורך תנועת כלי-רכב בעלי הנעה, 4x2 מקום חנייה מסודר, או מקום חנייה פרטי, לא מקורים שאליהם יש גישה ישירה עם גרר רגיל.

2.3.1.5. חילוץ הרכב - חילוץ קלים ממקומות הסמוכים לדרך, בעקבות תאונת דרכים, ובלבד שמשך החילוץ לא יעלה על 20 דקות, ואפשר לבצעו באמצעות גורר תקני בלא סיוע בגוררים אחרים או בכלי עזר. חילוץ הנובע מכל סיבה אחרת, כולל שקיעת הרכב, יינתן תמורת תשלום בהנחה ממחירון נותן השירות.

- 2.3.1.6. שירותי הגרירה יינתנו בתנאי שתימצא גישה ישירה לרכב השירות.
- 2.3.1.7. נותן השירות לבדו יבחר את סוג השירות הנחוץ מבין שירותי הרכב כאמור.

2.3.2. התנעת הרכב ושירותי דרך

תיקוני דרך קלים - (החלפים יהיו על-חשבון מקבל השירות).

מובהר כי תיקוני דרך קלים, מהווים תיקון זמני. על מקבל השירות להגיע ישירות למוסך מורשה לתיקון קבוע של התקלה. אם יותקן ברכב חלק ליווי כדי לאפשר לרכב להגיע למוסך, על מקבל השירות למסור אמצעי תשלום לביטחון להחזרת החלק על-ידו לנציג נותן השירות בקרבת מקום מגוריו. הגעת רכב השירות תתבצע בתוך פרק זמן שלא יעלה על חמש שעות ממועד מסירת כל הפרטים הנדרשים למתן השירות, אלא אם תואם אחרת עם מקבל השירות.

מקבל השירות זכאי רק לגרירה או התנעה אחת בלא תמורה בגין מקרה או שורת מקרים הקשורים האחד בשני בקשר סיבתי. במקרה של מחלוקת יועבר הנושא להכרעת שמאי רכב מוסמך. במקרה שהשמאי יפסוק שלא היה קשר סיבתי בין המקרים, יישא נותן השירות בשכר טרחת השמאי. אם השמאי יפסוק שהיה קשר סיבתי בין המקרים יישא מקבל השירות בשכר טרחת השמאי ובעלות השירות שניתן.

עד להכרעת השמאי יינתן על-ידי מקבל השירות תשלום דחוי.

2.4. חריגים

- 2.4.1. הכיסוי אינו כולל שירות לרכב הנמצא במוסך או בסביבתו הקרובה.
- 2.4.2. הכיסוי אינו כולל שירות אם גורם בלתי מוסמך ערך בדיקה/טיפול/תיקון ברכב.
- 2.4.3. הכיסוי אינו כולל שירות לרכב עמוס בסחורה ו/או במטען.
- 2.4.4. הכיסוי אינו כולל שירות לרכב, עקב מחסור בדלק, שירות הספקת דלק ו/או גרירת הרכב לתחנת הדלק הקרובה יינתן בתשלום.
- 2.4.5. הכיסוי אינו כולל גרירת רכב שנמצא בחניון מקורה.
- 2.4.6. הכיסוי אינו כולל שירות לרכב, שאין אפשרות להפעילו עקב תקר או תקרים בגלגלים.
- 2.4.7. הכיסוי אינו כולל שירות לרכב, שאין אפשרות להפעילו עקב תקלה הנובעת מבעיה הקשורה במנועולן (נזק או אבדן מפתחות, או השארתם בתוך הרכב, או אי-התאמתם, או נעילת הגה, נזק או אבדן שלט רחוק, אבדן מקודד וכו').
- 2.4.8. הכיסוי אינו כולל את הסעת הנהג ונוסעי הרכב.
- 2.4.9. הכיסוי אינו כולל שירות במקרה של תקלה בנורות הרכב או במגבי הרכב. החלפת נורות או מגבים תיערך בתשלום אם אלה קיימים במלאי ניידת השירות.
- 2.4.10. נותן השירות יוכל לספק את השירותים המפורטים בפרק זה (חריגים 2.4.1 עד 2.4.9) על-פי שיקול דעתו, על-פי האפשר ובתשלום בלבד.
- 2.4.11. מקבל השירות יישא במלוא העלות שתחול על רכב השירות, לצורך מתן השירות, בכלל זה: כניסה למגרש חנייה/חניון בתשלום ומעבר בכבישי אגרה, זאת בתוספת דמי-טיפול שלא יעלו על 15 ₪.
- 2.4.12. נותן השירות לא ייתן שירות במצב מלחמה, פעולות איבה, פיגוע חבלני, גיוס כללי, רעידת אדמה, הצפה, שיטפון, אירוע טבע קיצוני, אירוע גרעיני או רדיואקטיבי, אירוע קטסטרופאלי ואירוע שהפיצוי בגינו ניתן על-ידי המדינה.

3. הזמנת וקבלת שירות

התחייבויותיו של נותן השירות כלפי מקבל השירות ייכנסו לתוקף מיד אם וכאשר כתב השירות נרכש בצמוד לפוליסת הביטוח או בחלוף 7 ימים (שבעה ימים) מעת הרכישה, באם נרכש במועד אחר. נזקק מקבל השירות לשירותים כאמור בכתב שירות זה, יפנה טלפונית למוקד נותן השירות בטלפון המצוין במפרט וימסור את הפרטים שיתבקש על-ידי נותן השירות. בחר מקבל השירות לפצל את השירות ייחשב המשך השירות כשירות נוסף. השירות הנוסף כאמור יינתן תמורת תשלום, בהנחה של 20% ממחירון נותן השירות. יובהר, שהזמנת שירות שבוטלה על-ידי מקבל השירות, מסיבות שאינן קשורות בנותן השירות, אצי הזמנת שירות נוספת בגין אותה תקלה ונסיבות, תחויב בתשלום.

4. ביטול כתב השירות

- 4.1. ביטול כתב השירות יהיה בהתאם להוראות המצוינות לעניין ביטול של פוליסת הביטוח, בשינויים המחויבים.
- 4.2. מבלי לגרוע מהאמור בסעיף 4.1 לעיל, המבטח רשאי לבטל את כתב השירות במקרה של סיום התקשרות עם נותן השירות המצוין במפרט והביטול יכנס לתוקף באופן מיד מרגע ההודעה. במקרה כאמור המבטח יהא זכאי להחזר דמי ביטוח יחסיים לכיסוי זה.

5. שמירת הרכב וסיום ביצוע השירות

- 5.1. מקבל השירות אחראי לשמירת הרכב עד לקבלת שירותי הרכב. כל נזק או אובדן או חוסר שייגרמו לרכב או לתכולתו עד הגעת רכב השירות לרכב למתן השירות יהיה באחריות מקבל השירות ועל מקבל השירות לרוקן את הרכב מפריטים ו/או מצויד כולל פריטים אישיים, תקליטורים, פנל נשלף לרדיו-דיסק וכו'. מובהר כי נותן השירות לא יהיה אחראי לצויד ו/או לפריטים כלשהם שנותרו ברכב.
- 5.2. נותן השירות אחראי לשמירת הרכב מהתחלת מתן השירות ועד לסיום השירות על-ידי. סיום שירות גרירה משמעו - הבאת הרכב למקום שצוין על-ידי מקבל השירות. בחר מקבל השירות להשאיר את המפתחות ברכב ו/או הורה לנותן השירות להשאירם ברכב לאחר סיום השירות, תחול האחריות על כל המשתמע מכך על מקבל השירות.
- 5.3. נותן השירות רשאי להשאיר את הרכב במקום שצוין על-ידי מקבל השירות והאחריות לקבלתו ולשמירתו, מאותו מועד ואילך, תהיה על אחריות מקבל השירות, אם היה מי שיקבל את הרכב ואם לאו.
- 5.4. אם נותן השירות לא יכול להביא את הרכב למוסך שציין מקבל השירות בשעות העבודה, וזאת מסיבות התלויות בנותן השירות, אצי הרכב יאוחסן וייגרר למוסך למחרת (למעט מקרה של שבת וחג) על-חשבונו של נותן השירות.
- 5.5. הכיסוי אינו כולל שירות לרכב עמוס בסחורה ו/או במטען. אם מקבל השירות ישאיר פריטי סחורה ו/או מטען ו/או פריט כלשהו ברכב, מבלי לידע את נותן השירות, יהיו פריטים אלו באחריותו הבלעדית של מקבל השירות ולנותן השירות לא תהיה כל אחריות לכך.

6. נזקים

- 6.1. נותן השירות יפצה את מקבל השירות על כל נזק ישיר שייגרם לרכב כתוצאה ממתן שירותי רכב, בכפוף לכללי פקודת הנזיקין נוסח חדש- התשכ"ח - 1968.
- 6.2. בקרות נזק או אובדן כלשהו כתוצאה ממתן שירותי רכב, חובה על מקבל השירות להודיע על-כך לנותן השירות בהקדם האפשרי.
- 6.3. מקבל השירות חייב להמציא לנותן השירות, בהקדם האפשרי, פירוט בכתב על כל הנזקים, החפצים, או פרטי הרכוש הניזוקים.

- 6.4. מקבל השירות יאפשר לנציגי נותן השירות בדיקה מיידית של הנזק או האבדן בכל מועד סביר שיקבע על-ידי נותן השירות ולהושיט עזרה ככל שתידרש בהקשר לכך.
- 6.5. לא תוצא על-ידי מקבל השירות כל הוצאה לשם תיקון נזק מבלי הסכמה בכתב של נותן השירות, וזאת בתנאי שתינתן בתוך זמן סביר בהתאם לנסיבות. אי-קיום תנאי זה יבטל את חובות נותן השירות לפיצוי בגין הנזק.

7. הצהרות מקבל השירות והתחייבויותיו

7.1. מקבל השירות מצהיר כי:

- 7.1.1. הרכב היה תקין וכשיר לנסיעה בשעת ההתקשרות עם נותן השירות.
- 7.1.2. ידוע לו שפנייה לגורם אחר לצורך קבלת השירות, בלא קבלת אישור מוקדם ובכתב מנותן השירות, לא תזכה אותו בהחזר ההוצאות, או חלק מהן, או בכל תשלום אחר, גם אם היה זכאי לקבל את השירות מנותן השירות אילו פנה אליו.

7.2. מקבל השירות מתחייב כלהלן:

- 7.2.1. לנקוט אמצעי זהירות סבירים כדי למנוע מכל מי שאינו זכאי לכך לקבל שירותי רכב מנותן השירות בעבור מקבל השירות או בשמו.
- 7.2.2. לנקוט אמצעי זהירות סבירים למניעת מעשה או אירוע שכתוצאה מהם יהיה נותן השירות חייב לתת לו שירותי רכב.
- 7.2.3. להחזיר לנותן השירות את ההוצאות שהוציא נותן השירות בקשר למתן שירותי הרכב למקבל השירות, בכל מקרה שיתקבל פיצוי או שיפוי מצד שלישי כלשהו בעבור ביצוע אותה גרירה.
- 7.2.4. להודיע לנותן השירות על קבלת כספים כנ"ל.
- 7.2.5. שהרכב המפורט בכתב השירות אינו רכב שמשקלו הכולל יותר מ- 4 טון.
- 7.2.6. לאפשר לנותן השירות לגבות בשם מקבל השירות את ההוצאות בגין השירות המגיעות מצד שלישי כלשהו ולשם כך מקבל השירות מסכים ליפות את כוחו של נותן השירות לגבות את הכספים האלה.
- 7.2.7. לקיים את כל ההתחייבויות כמפורט בכתב שירות זה.
- 7.2.8. להימנע מלהזמין שירותי רכב בעת שהרכב ניתן להפעלה מבחינה מכאנית. הזמין מקבל השירות ונותן השירות קבע שהרכב ניתן היה להפעלה מבחינה מכאנית לפני מתן השירות, יחייב מקבל השירות בתשלום לפי מחירון נותן השירות.

8. הצהרות נותן השירות

השירות יינתן על ידי גורמים מקצועיים לסוג השירות.

אם צויין במפורש במפרט כי "כתב שירות רכב חלופי" בתוקף, אזי יחולו הוראות כתב השירות שלהלן:

מסמך זה מהווה את כתב השירות שבין המבוטח לבין ספק שרות רכב חלופי המצוין במפרט (הנקרא לשם הקיצור "נותן השירות") ואשר במהלך תקופת הביטוח נותן השירות יקיים תקשורת יעילה וזמינה. כתב שירות זה מפרט את השירותים שהמבוטח זכאי להם, את הזכויות והחובות ההדדיות של המבוטח ושל "נותן השירות".

מוקד השירות זמין בימים א' עד ה' מ-8:00 עד 17:00, בימי שישי וערבי חג מ-8:00 עד 13:00, בערב יום הכיפורים מ-8:00 עד 12:00.

א. מהות השירותים

1. "נותן השירות" ייתן למבוטח שרות רכב חלופי כמפורט בכתב השרות להלן "שירות רכב חלופי" במהלך תקופת הביטוח.
2. המבוטח זכאי לשירותים הבאים ללא תמורה וללא הגבלה של מספר פניותיו במשך תקופת הביטוח.
  - א. במקרה של תאונה - בהתאם לתנאים הבאים (אם נרכש כיסוי תאונה בפוליסת הביטוח):
    - 1) במקרה של תאונה שכתוצאה ממנה מושבתת מכונית המבוטח במוסך לשם תיקונה, יעמיד "נותן השירות" לרשות המבוטח רכב חלופי של חברת השכרה, אליה יופנה המבוטח על ידי "נותן השירות" להלן "חברת ההשכרה".
    - 2) הרכב החלופי "נתן לאחר בדיקת הרכב הניזוק על ידי שמאי מוסמך.
    - 3) קביעת מספר הימים לקבלת הרכב החלופי מותנית במספר הימים הדרושים לתיקון רכב המבוטח שניזוק.
    - 4) קביעת מספר הימים תעשה על סמך דו"ח השמאי שיוגש כמפורט להלן: עלות עבודת תיקון הרכב המבוטח, (ללא חלפים), מחולק במחיר יום עבודה (8 שעות) במוסך (בהתאם לתעריפי איגוד המוסכים לשעת עבודה, התקפים בזמן התיקון).
    - 5) הרכב החלופי יינתן בהתאם לדו"ח השמאי כמפורט בסעיף 4 לעיל, בו קבע את מספר הימים הדרוש לתיקון כלי הרכב הניזוק, ובניכוי 3 ימים (אלא אם צוין אחרת במפרט הביטוח). אולם בכל מקרה לא יינתן הרכב לתקופה העולה על 7 ימים (אלא אם צוין אחרת במפרט הפוליסה) ובכפוף לאי קבלת רכב חלופי מגורם אחר בגין אותו מקרה.
    - 6) במקרה של תאונה שהנזק לרכב המבוטח הוגדר ע"י השמאי כנזק מוחלט, יינתן הרכב החלופי לשבעה ימים, אלא אם צוין אחרת בפוליסת הביטוח.
    - 7) לא יינתנו שירותי רכב חלופי במקרה של תאונה הנובעת מעיסוק בספורט תחרותי.

ב. במקרה של גניבה - בהתאם לתנאים הבאים (אם נרכש כיסוי גניבה בפוליסת הביטוח):

- 1) במקרה של גניבת רכב המבוטח יעמיד "נותן השירות" לרשותו רכב חלופי החל מהיום ה-8 (אלא אם צוין אחרת בפוליסת הביטוח) להודעה שנמסרה למשטרה ולחברת הביטוח על גניבת הרכב - ועד למועד מציאת המכונית או מועד קבלת הפיצוי מחברת הביטוח - המוקדם מבין שני מועדים אלה. בכל מקרה לא יועמד רכב חלופי לרשות הלקוח לפני היום השמיני, (אלא אם צוין אחרת בפוליסת הביטוח), לא מעבר ליום ה-30 (אלא אם צוין אחרת בפוליסת הביטוח), מיום ההודעה למשטרה על הגניבה, לא מעבר למועד קבלת התשלום מחברת הביטוח ולא לתקופה העולה על 23 ימים, (אלא אם צוין אחרת בפוליסת הביטוח), בכפוף לסעיף ב'1 להלן.

- (2) המבוטח מתחייב להחזיר את הרכב החלופי לחברת ההשכרה מיד לאחר מועד מציאת הרכב או קבלת ההודעה על מציאת הרכב ו/או שרידיו ו/או קבלת פיצוי מחברת הביטוח (המועד המוקדם ביניהם).
- (3) אם יתברר כי רכב המבוטח שנגנב היה מעורב גם בתאונה, יהיה המבוטח זכאי לרכב חלופי כאמור בפיסקה א' לעיל.

ב. הגבלות

1. בכל מקרה לא יינתן שרות רכב חלופי אלא אם הוגשה דרישה ל"נותן השירות" לא יאוחר מהיום ה-14 לקרות התאונה או הגניבה.
2. אין המבוטח זכאי ליותר משרות רכב חלופי אחד ללא תמורה בגין מקרה או שורת מקרים הקשורים קשר סיבתי האחד לשני.
3. סך כל ימי ההשכרה שיינתנו במשך תקופת הביטוח לא יעלה על 30 יום (אלא אם צוין אחרת בפוליסת הביטוח).
4. ימי הזכאות יינתנו ברציפות ולא ניתן לפצלם.
5. הופנה המבוטח לחברת ההשכרה ע"י "נותן השירות" ולא מימש את זכאותו לרכב החלופי, פקעה זכאותו לרכב החלופי לאותו מקרה. למען הסר ספק, קבלת הרכב החלופי תתאפשר רק אם טרם חלפו 14 יום מקרות האירוע.

ג. קבלת הרכב החלופי והחזרתו:

מבוטח הזכאי לרכב חלופי כמפורט לעיל יקבל את הרכב החלופי בהתאם להוראות הבאות:

1. הזכאות לקבלת רכב חלופי, על פי כתב שירות זה, תקיים בעקבות מקרה ביטוח (תאונה או גניבה) המכוסה על-פי פוליסת הביטוח.
2. המבוטח יציג באחד ממשרדי "נותן השירות" הכחה על זכאותו לשרות, בצרוף דו"ח שמאי (במקרה של תאונה), אישור הודעה לחברת הביטוח, אישור הודעה למשטרת ישראל (במקרה של גניבה) וכן תעודה מזהה.
3. במקרה של תאונה, המבוטח יקבל מ"נותן השירות" הפניה לחברת ההשכרה בה נקוב מספר הימים להם הוא זכאי לרכב חלופי.
4. במקרה של גניבה יקבל המבוטח הפניה לחברת ההשכרה עבור 10 ימים. אם רכב המבוטח לא ימצא עד תום 10 הימים, יקבל המבוטח מ"נותן השירות" הפניה לימים נוספים, עד תום תקופת זכאותו לרכב חלופי כמבואר לעיל, ובכפוף להצהרותיו על אי מציאת הרכב טרם קבלת כל הפניה והפניה.
5. המבוטח יקבל את הרכב החלופי בחברת ההשכרה (לאחר המצאת מכתב הפנייה) תוך 48 שעות מעת הצגת המסמכים ל"נותן השירות" וקבלת מכתב הפנייה כמבואר לעיל.
6. המבוטח יחתום על חוזה השכרה עם חברת ההשכרה בנוסח המקובל בחברת ההשכרה באותו מועד, לרבות הפקדת הפיקדון ושימוש בכרטיס אשראי.
7. על המבוטח יחולו כל הזכויות לרבות הקטנת השתתפות עצמית בנזק והחובות החלים על שוכר מכונית רגיל מחברת ההשכרה (למעט נושא התשלום כמבואר בכתב שרות זה).
8. הרכב החלופי שתעמיד חברת ההשכרה לרשות המבוטח יהיה מקבוצה B (אם לא צוין אחרת בפוליסת הביטוח) ויימסר למבוטח באחד מסניפי חברת ההשכרה הראשיים בחולון, ירושלים, חיפה, באר שבע, ונמל תעופה בן-גוריון (בהתאם לבחירת המבוטח בעת קבלת מכתב הפניה מ"נותן השירות") בשעות העבודה המקובלות. אם המבוטח בחר לקבל רכב מנתב"ג, יישא במס נמל בהתאם לדרישת חברת ההשכרה ולתעריפים הנהוגים אצלה באותה עת.

9. המבוטח יישא בעצמו בכל הוצאות הדלק של הרכב החלופי, דוחות תנועה, דמי אגרת כביש בהתאם לחוזה ההשכרה.
10. המבוטח יחזיר את הרכב החלופי לחברת ההשכרה בתום תקופת הזכאות כמפורט בחוזה ההשכרה.
11. תשלומים שידרשו על ידי חברת ההשכרה בגין איחור בהחזרת הרכב החלופי, יחולו על המבוטח במלואם.
12. "נותן השירות" רשאי, לפי שיקול דעתו במועדים שימצא לנכון ובלבד שהשירות נכלל במסגרת השירותים הניתנים למבוטח ללא תשלום ועל מנת לאפשר את מתן השירות, להודיע למבוטח כי הוא מאפשר לו (לגבי השרות המסוים שהוזמן ובאותו מועד) להשתמש בשירותי תחבורה חלופיים מכל גורם אחר שיבחר המבוטח על אחריותו. במקרה כזה יחזיר "נותן השירות" למבוטח, סך של 100 ש"ח בגין כל יום זכאות.

ד. הנחות

1. המבוטח זכאי להנחה (מהמחירון לבודד שבתוקף באותה עת) בגין השירותים הבאים: ימי השכרה נוספים מעבר לתקופת הזכאות, והחלפת סוג המכונית מקבוצה B (או כפי שמופיע בפוליסת הביטוח) לקבוצה אחרת.
2. בחר המבוטח להחליף סוג המכונית מקבוצה B (או כפי שמופיע בפוליסת הביטוח) לקבוצה אחרת, יישא בעצמו בעלות הפרשי דמי הביטוח ובק"מ נוספים מעבר ל-150 ק"מ ליום, זאת בנוסף לאמור בסעיף 1 לעיל.

ה. ביטול כתב השירות

1. ביטול כתב השירות יהיה בהתאם להוראות המצוינות לעניין ביטול של פוליסת הביטוח, בשינויים המחויבים.
2. מבלי לגרוע מהאמור בסעיף 1 לעיל, המבוטח רשאי לבטל את כתב השירות במקרה של סיום ההתקשרות עם נותן השירות המצוין במפרט והביטול יכנס לתוקף באופן מידי מרגע ההודעה. במקרה כאמור המבוטח יהיה זכאי להחזר דמי ביטוח יחסיים לכיסוי זה.

ו. תקופת מתן השירות ותוקף ההתחייבות עפ"י כתב השירות

1. תקופת מתן השירות הנה בהתאם לתאריכי התוקף בפוליסת הביטוח ובלבד שאין מדובר בתוספת הרחבה של פוליסת הביטוח.
2. כיסוי רכב חלופי שנובע מתוספת הרחבה לפוליסת הביטוח יכנס לתוקף רק לאחר שחלפו 10 ימים מיום הוצאת הכיסוי, זאת ובלבד שהכיסוי לא הוצא רטרואקטיבית.

ז. הצהרות המבוטח

המבוטח מצהיר ומתחייב כדלקמן:

1. כי הרכב המבוטח נמצא בחזקתו, כשיר לנסיעה ולא היה מעורב בתאונה שנוקיה טרם תוקנו.
2. כי אם לא יינתן רכב חלופי כתוצאה מכך שהמבוטח אינו בן למעלה מ-24 שנה ו/או אינו מחזיק ברישיון נהיגה תקף במשך יותר משנתיים, יפעל "נותן השירות" בהתאם לאמור בסעיף ג' 12 לעיל.
3. כי ידוע לו שפנייה לגורם אחר לצורך קבלת השרות, ללא קבלת אישור מוקדם לכך ומראש מ "נותן השירות" לא תזכה אותו בהחזר הוצאות, או חלק מהן, או בכל תשלום אחר, גם אם היה זכאי לקבל את השירות מ "נותן השירות" אילו פנה אליו.

ח. הצהרות נותן השירות

נותן השירות מצהיר ומתחייב כי השירות יינתן על ידי גורמים מקצועיים לסוג השירות.

אם צויין במפורש במפרט כי "הרחבה לשירות מורחב - במקרה תאונת דרכים" בתוקף, אזי יחולו הוראות כתב השירות שלהלן:

מסמך זה מהווה הרחבה לכתב השרות לשירותי דרך וגרירה באמצעות ספק השרות המצוין במפרט (הנקרא לשם הקיצור "נותן השירות"). כתב שרות זה מפרט את השירותים הנוספים (המותנים ברכישת הכיסוי) שהמבוטח זכאי להם, את הזכויות והחובות ההדדיות של המבוטח ושל "נותן השירות".

א. מהות השירותים

1. "נותן השירות" יתן למבוטח הרחבה מיוחדת לכיסוי שירותי דרך וגרירה, במקרה וקיים צורך לגרור את המכונית כתוצאה מהיות המכונית בלתי ניתנת להפעלה, עקב תאונת דרכים, המפורטת בכתב שרות זה (להלן "שרות מורחב"), במשך 24 שעות ביממה, בכל יום בשנה פרט ליום הכיפורים (בכפוף למגבלות ביטחוניות). בערב יום הכיפורים לא יינתנו שירותים שלוש שעות לפני תחילתו ובמוצאי יום הכיפורים, יחודשו שירותי הדרך שלוש שעות לאחר סיומו.
2. המבוטח זכאי לקבל את השירותים הבאים ללא תמורה וללא הגבלה של מספר הפניות במשך תקופת הביטוח:
  - א) הגעת נציג "נותן השירות" לרכב המבוטח שהיה מעורב בתאונת דרכים, למקום התאונה, על מנת לשחרר את המבוטח לדרכו ולשם המשך טיפול ברכב (בכפוף לסעיף 8).
  - ב) הסעת המבוטח ממקום התאונה באמצעות נציג "נותן השירות" או מונית ליעד המבוקש למרחק של עד 250 ק"מ.
  - ג) המשך טיפול בגרירת הרכב ליעד המבוקש.
  - ד) אחסנת הרכב, שמירתו וגרירתו למוסך, אם השרות מבוצע בשעות מעבר לשעות הפעילות המקובלות.
3. כל השירותים הניתנים לרכב המבוטח, יינתנו בהתאם לכתב השרות ל"שרותי דרך וגרירה" של "נותן השירות", כמצוין בכתב השירות.
4. שירות מורחב יינתן ברחבי מדינת ישראל בשטחים בשליטה ישראלית למעט דרומית לצומת הערבה, מזרחית למעלה אדומים ובשטחי האוטונומיה. למרות האמור לעיל, יינתן השירות גם בערד.
5. שירות מורחב יינתן רק אם משטרת ישראל אינה מעורבת או לחלופין, המבוטח קיבל ממשטרת ישראל את האישורים הנדרשים לביצוע שירותי הרכב.
6. למען הסר ספק, השרות יינתן ממקום התאונה בלבד ולא ממגרשי חניה משטרתיים, מגרשי אחסנה בשרות המשטרה, ביתו של המבוטח ומוסכים.
7. שרות מורחב יינתן למבוטח תוך שעה מקבלת כל פרטי הקריאה הנדרשים במוקד הממוחשב של "נותן השירות" למעט החריגות הבאות:
  - א) היום שלאחר ימי חג, שבת ושבתון.
  - ב) ימים בהם יחולו שינויי מזג אוויר קיצוניים (שרב, גשם).
  - ג) באזורים שמחוץ לערים יינתן השרות תוך שעה, בתוספת זמן הנסיעה מהעיר הקרובה.
  - ד) באירועים הנובעים מכוח עליון ובכפוף למפגעי תעבורה והגבלות ביטחוניות.
8. השירות המורחב יינתן רק אם קיים צורך לגרור את המכונית כתוצאה מהיותה בלתי ניתנת להפעלה עקב תאונת דרכים, ממקום התאונה ובשעות הסמוכות לה.
9. שירות מורחב יינתן למבוטח ולכל מי שיחזיק במכונית מטעמו וברשותו.
10. המבוטח זכאי רק לשרות מורחב אחד ללא תמורה, בגין אותה תאונה.

11. המבטח יישא במלוא העלות של שירותי הדרך והגרירה לרכב אם אלו חורגים מכיסוי "נותן השירות" בהתאם לכתב השרות ל"שירותי דרך וגרירה" למעט סעיף ד' 4 להלן.
א. הזמנת וקבלת שרות בהתאם לכתב השרות ל"שירותי דרך וגרירה".

ב. ביטול כתב השירות

1. ביטול כתב השירות יהיה בהתאם להוראות המצוינות לעניין ביטול של פוליסת הביטוח, בשינויים המחויבים.

2. מבלי לגרוע מהאמור בסעיף 1 לעיל, המבטח רשאי לבטל את כתב השירות במקרה של סיום ההתקשרות עם נותן השירות המצוין במפרט והביטול יכנס לתוקף באופן מידי מרגע ההודעה. במקרה כאמור המבטח יהיה זכאי להחזר דמי ביטוח יחסיים לכיסוי זה.

ג. שמירת המכונית וסיום ביצוע השירות

1. המבטח אחראי לשמירת מכונית עד לקבלת השירות המורחב. כל נזק, אובדן או חוסר שייגרמו למכונית או לתכולתה עד הגעת נציג "נותן השירות" למכונית ותחילת מתן שירות, יהיו באחריות המבטח ולא באחריות "נותן השירות".

2. "נותן השירות" אחראי לשמירת המכונית מתחילת מתן השירות ועד לסיום מתן השירות על ידיו. סיום שירות גרירה משמעותו - הבאת מכונית המבטח למקום שצוין המבטח. אם המבטח הורה ל"נותן השירות" להשאיר את מפתחות הרכב ברכב לאחר סיום ביצוע השרות, תחול האחריות על כל המשתמע מכך על המבטח.

3. "נותן השירות" רשאי להשאיר את רכבו של המבטח במקום שצוין על ידי המבטח והאחריות לקבלתה ושמירתה מאותו מועד תהיה על המבטח, בין אם יהיה מי שיקבל את הרכב ובין אם לא ובתנאי שהרכב הובא בשעות העבודה המקובלות.

4. אם לא ניתן להביא את הרכב בשעות העבודה המקובלות למוסך או ליעד הגרירה אליו ביקש המבטח לגרור, ידאג "נותן השירות" לשמירת המכונית והבאתה ליעד למחרת (למעט מקרה של שבת וחג). הוצאות האחסנה והשמירה של המכונית במקרה כזה יחולו על "נותן השירות".

ד. נזקים

בהתאם לסעיף 6 בכתב השרות ל"שירותי דרך וגרירה".

ה. תקופת השירות ותוקף התחייבות על פי כתב השרות בהתאם לתקופת הביטוח הנקובה בפוליסה.

ו. הצהרות המבטח והתחייבויותיו.

1. בהתאם לסעיף 7 בכתב השרות ל"שירותי דרך וגרירה".

2. בנוסף לאמור לעיל המבטח ישפה את "נותן השירות" בגין הוצאותיו לצורך קבלת שרות מורחב תוך 30 יום מדרישתו, אם יסתבר כי המבטח לא היה זכאי לשרות המורחב אותו הזמין, בהתאם לסעיף ב' ולסעיף ו' לעיל.

ז. הצהרת נותן השירות

נותן השירות מצהיר ומתחייב כי השירות יינתן על ידי גורמים מקצועיים לסוג השירות.

אם צוין במפורש במפרט כי כתב שירות "חבילת שירותי דרך מורחבת" בתוקף, אזי יחולו הוראות כתב השירות שלהלן:

1. הגדרות

בכתב שירות זה יהיו למונחים המפורטים שלהלן את המשמעות המיוחדת להם בצידיים:
"הרכב הזכאי לשירות" - הרכב המבוטח בפוליסת הביטוח, שפרטיו רשומים במפרט, ואשר בוטח במסגרת הפוליסה ועל-פיה.
"נותן השירות" - כמצוין במפרט הפוליסה.
"המוקד" - מוקד נותן השירות המופעל 7 ימים בשבוע, 24 שעות ביממה חוץ מאשר ביום הכיפורים. השירותים לא יינתנו שלוש שעות לפני התחלתו ושלוש שעות לאחר סיומו.
"מקבל השירות" - המבוטח בפוליסת הביטוח וכן כל מי שמורשה לנהוג ברכב מטעמו.

2. כללי

- 2.1. נותן השירות יספק למבוטח, במשך תקופת הביטוח, את שירותי "חבילת שירותי דרך מורחבת" בהתאם ובכפוף לאמור בכתב שירות זה.
  - 2.2. למען הסר ספק, השירות על-פי כתב שירות זה, אינו כולל כל תשלום אחר או נוסף, הנלווה לשירות או נובע ממנו, כולל: תשלום הוצאות דלק, תשלומים בגין אחזקת הרכב ותשלום אגרת תיקונים ברכב הזכאי לשירות.
  - 2.3. השירותים יינתנו לרכב הזכאי לשירות בלבד ואין מקבל השירות זכאי להעביר את הזכות לקבלתם לרכב אחר, למעט אם הוחלף הרכב המבוטח, נערכה תוספת החלפת רכב לפוליסה וניתנה הסכמה מראש, של נותן השירות, להחלפת הרכב המבוטח.
  - 2.4. השירותים פריצת רכב, החלפת לגלגל והספקת דלק יינתנו 24 שעות ביממה.
3. השירותים יינתנו בתוך הגבולות הטריטוריאליים של מדינת ישראל ובתוך תחומי יהודה שומרון חוץ משטחי האוטונומיה, שהכניסה אליהם אינה אסורה ומוגבלת באותו זמן על-ידי רשות מוסמכת כלשהי.

3.1. נבצר מנותן השירות לספק את השירות מכל סיבה שבשליטתו, ישלם נותן השירות ישירות למבוטח סך של 300 ₪ (שלוש מאות ש"ח) או את הסכום הנדרש לביצוע השירות, אשר שולם על-ידי המבוטח, תמורת חשבונית - הנמוך ביניהם. זאת בניכוי דמי ההשתתפות העצמית - כמקובל.

תשלום זה יבוא במקום מתן השירות, כפיצוי קבוע ומוסכם למקבל השירות, ולמקבל השירות לא תהיה כל טענה נגד נותן השירות בקשר לכך.

4. מהות השירותים

4.1. שירות פריצת רכב

לצורך פריצת רכב שמפתחותיו ננעלו בתוכו, יגיע לרכב המבוטח נציג מטעם נותן השירות אשר ינסה לפרוץ את הרכב.

4.1.1. פירוט השירותים

השירותים המפורטים להלן יינתנו למקבל השירות באמצעות נותן השירות וכמפורט להלן:

4.1.1.1. הגעת נציג מטעם נותן השירות למקום בו מצוי הרכב הזכאי לשירות, אשר ינסה לבצע פריצה במקום לרכב.

4.1.1.2. השירותים יינתנו לכל סוגי הרכב עד 4 טון למעט כלי רכב אשר ננעלים בנעילת ואקום.

- 4.1.2. השתתפות עצמית
 בכל מקרה של מתן שירות על-פי כתב שירות זה, ישלם מקבל השירות דמי השתתפות-עצמית בסך 59 ₪ (חמישים ותשעה ש"ח) כולל מע"מ. התשלום ישולם לידי נותן השירות שנותן את השירות בפועל, במועד קבלת השירות.
- 4.2. שירות החלפת גלגל
 לצורך החלפת גלגל יגיע נציג מטעם נותן השירות למקום הרכב ויבצע במקום את החלפה.
- 4.2.1. פירוט השירותים
 השירותים המפורטים להלן יינתנו למקבל השירות באמצעות נותן השירות וכמפורט להלן:
 הגעת נציג מטעם נותן השירות למקום בו מצוי הרכב הזכאי לשירות, אשר יבצע את החלפת הגלגל עם התקר בגלגל החלופי שברכב וזאת אך ורק אם:
 א. קיים גלגל חלופי תקין ברכב.
 ב. חלקי הגלגלים המוחלפים וחלקיהם (ברגים,אומים) תקינים.
- 4.2.2. השתתפות עצמית
 בכל מקרה של מתן השירות או הפעלתו על-פי כתב שירות זה, ישלם מקבל השירות דמי-השתתפות-עצמית בסך 59 ₪ (חמישים ותשעה ש"ח) כולל מע"מ. התשלום ישולם לידי נותן השירות שנותן את השירות בפועל, במועד קבלת השירות.
- 4.3. שירות הספקת דלק
 לצורך הספקת דלק לרכב הזכאי לשירות, יגיע נציג מטעם נותן השירות על מנת לאפשר הגעה לתחנת הדלק הקרובה.
- 4.3.1. פירוט השירותים
 השירותים המפורטים להלן יינתנו למקבל השירות באמצעות נותן השירות וכמפורט להלן:
- 4.3.1.1. הגעת נציג מטעם נותן השירות למקום בו נמצא הרכב הזכאי להספקת הדלק.
- 4.3.1.2. הספקת הדלק תיעשה על-ידי נציג מטעם נותן השירות ולפי שיקול דעתו באחת מן האפשרויות שלהלן:
 (1) הבאת דלק בכמות המספקת להגעת הרכב עד לתחנת הדלק הקרובה.
 (2) הסעת הלקוח לתחנת הדלק הקרובה והחזרתו כדי שיוכל לרכוש דלק להמשך נסיעת הרכב.
 (3) גרירת הרכב לתחנת הדלק הקרובה.
- 4.3.1.3. בעת הבאת הדלק למקום הרכב, על מקבל השירות לשלם במקום לנציג מטעם נותן השירות בעבור הדלק וזאת נוסף על דמי ההשתתפות העצמית.
- 4.3.2. השתתפות עצמית
 בכל מקרה של מתן השירות או הפעלתו על-פי כתב שירות זה, ישלם מקבל השירות דמי-השתתפות-עצמית בסך 59 ₪ (חמישים ותשעה ש"ח) כולל מע"מ. התשלום ישולם לידי נותן השירות שנותן את השירות בפועל, במועד קבלת השירות.

5. קבלת השירותים - כללי

- 5.1 נזקק מקבל השירות לאחד מן השירותים שבכתב שירות זה, יפנה טלפונית למוקד נותן השירות בטלפון המצוין במפרט מכל טלפון. מקבל השירות יזדהה בשמו, ימסור את מספר הרכב ואת מספר פוליסת הביטוח, את מספר הזהות או כל פרט נוסף שיידרש כדי לזהותו כמקבל השירות אשר זכאי לקבלת השירותים על-פי כתב שירות זה וכן פרטים על מקום הימצאו המדויק של הרכב הזכאי לשירות.
- 5.2 פנה מקבל השירות למוקד, ומסיבה כלשהי אין הוא מופיע ברישומי המוקד זכאי לקבלת השירותים שבכתב שירות זה, ימסור מקבל השירות את פרטי כרטיס האשראי שלו ויוחתם על כתב התחייבות לפיו הוא מתחייב לשאת במלוא עלות השירות הרלוונטי לפי מחירון מבצע השירות. זאת אם יתברר כי הפונה אינו זכאי לשירות בהתאם לתנאי כתב השירות.
- 5.3 מובהר כי לנותן השירות לא תהיה כל אחריות לגבי שירותים שאינם כלולים במסגרת כתב שירות זה. למען הסר ספק, נותן השירות ו/או המבטח לא יהיו אחראים לכל נזק שייגרם למקבל השירות או לכל צד שלישי כתוצאה מקיום או אי-קיום כתב שירות זה, מכל סיבה, למעט נזקים ישירים שייגרמו לרכב כמוגדר לעיל כתוצאה משירותיו ו/או כתוצאה מרשלנותו ו/או רשלנות עובדיו של נותן השירות.
- 5.4 בשום מקרה לא יהיה נותן השירות אחראי לנזקים תוצאתיים כלשהם ובכלל זאת, אך מבלי לפגוע בכלליות האמור, למניעת רווח או חסרונות צפויים או פיזויים בגין רווח שאינו נזק ממון או לתביעות כלשהן נגד המבטח מצד שלישי כלשהו, אף אם ניתנה לנותן השירות הודעה בדבר אפשרות לנזקים, הפסדים או תביעות כאלה. הגבלת האחריות כאמור לעיל תחול גם על ותהיה לטובת מי מעובדי או שליחי נותן השירות.

6. תקופת תוקפו של כתב השירות בהתאם לתקופת הביטוח המצוינת בפוליסה.

7. ביטול כתב השירות

- 7.1 ביטול כתב השירות יהיה בהתאם להוראות המצוינות לעניין ביטול של פוליסת הביטוח, בשינויים המחויבים.
- 7.2 מבלי לגרוע מהאמור בסעיף 7.1 לעיל, המבטח רשאי לבטל את כתב השירות במקרה של סיום ההתקשרות עם נותן השירות המצוין במפרט והביטול יכנס לתוקף באופן מידי מרגע ההודעה. במקרה כאמור המבטח יהיה זכאי להחזר דמי ביטוח יחסיים לכיסוי זה.

8. הצהרת נותן השירות

- נותן השירות מצהיר ומתחייב כי השירות יינתן על ידי גורמים מקצועיים לסוג השירות.

דף הסבר לתהליך מינוי שמאי ועריכת שומת נזק

בקרות מקרה ביטוח לרכב

על פי הנחיות המפקח על הביטוח בקודקס הרגולציה בעניין שמאות ביטוח רכב (רכוש וצד ג') אנו נפרט להלן את תיאור תהליך הדיווח על הנזק, בחירת שמאי, דרכי קבלת המידע לגבי הנזק ואפשרויות הערעור השונות.

אנו מקווים כי המידע יסייע לך במקרה ורכיבך יינזק חלילה ומאחלים לך נסיעה בטוחה ודרך צלחה.

להלן תיאור התהליך:

1. מיד לאחר שנודע לך על קרות מקרה ביטוח לרכיבך, עליך להודיע על כך להראל חברה לביטוח בע"מ (להלן-"הראל").
2. לפני תיקון הרכב יש לערוך הצעת תיקון לאומדן הנזק. לצורך הערכת הנזק לרכב, עליך או על ניזוק צד ג' לפנות להראל על מנת לבחור שמאי חוץ מתוך רשימה של שמאי חוץ, או לבחור שמאי אחר.
3. ההודעה על הנזק ובחירת שמאי חוץ ייעשו על ידי פנייה למוקד התביעות של הראל "ר.ש.ת" (ריכוז שמאות תביעות) בטלפון: 03-9294000 ובפקס: 03-9294017 או על ידי הודעה לסוכן הביטוח שלך על מנת שידווח במקומך על מקרה הביטוח.
4. שומת נזק לרכב נערכת ע"י שמאי.
להלן הגדרות סוגי שמאים שנקבעו ע"י המפקח על הביטוח:
"שמאי" - מי שרשום בפנקס השמאים כמשמעותו בצו הפיקוח על מצרכים ושירותים (שמאי-רכב), התש"ם-1980.
"שמאי - אחר" כל שמאי שאינו שמאי בית או שמאי חוץ.
"שמאי בית" - שמאי שעלול להימצא במצב של ניגוד עניינים בשל קשר מיוחד עם המבטח, לרבות שמאי שמתקיימים לגביו כל אחד מאלה:
א. שמאי שהוא עובד של קבוצת הביטוח.
ב. שמאי שלמעלה מ-30% מסך כל הכנסותיו משמאות ועסקים אחרים עם מבטחים הם מקבוצת הביטוח.
ג. חברת שמאות אשר קבוצת הביטוח מחזיקה בלמעלה מ-5% מאמצעי השליטה בה.
"שמאי חוץ" - שמאי שאינו שמאי בית ואשר נכלל ברשימת שמאי חוץ. דין תאגיד או משרד שמאים כדין שמאי בודד, לעניין זה "תאגיד" - לרבות חברה, שותפות או כל מיזם אחר.
5. עפ"י הנחיות המפקח על הביטוח: הראל הכינה רשימת שמאי חוץ לכל מחוז בפיזור גיאוגרפי נאות. הרשימה כוללת לפחות שמאי אחד לכל 2000 כלי רכב שהיו מבוטחים בביטוח רכב רכוש בהראל ביום הראשון של השנה הקלנדרית, ובכל מקרה לא פחות משבעה שמאים בכל מחוז. הראל רשאית להכין רשימות שמאי חוץ נוספות עבור כלי רכב שאינם פרטיים או מסחריים עד 4 טון או אופנועים. רשימות אלו יכולות להיקבע גם שלא על פי מחוזות ובלבד שנכללו בכל אחת מהן חמישה שמאים לפחות.
6. על פי בקשתך, רשימת שמאי החוץ ודף הסבר זה יועברו אליך, עם כריתת חוזה הביטוח, בעת דיווח על מקרה ביטוח או בכל עת, באמצעות פקס ו/או דואר אלקטרוני. רשימת שמאי החוץ וכן דף הסבר זה זמינים לך גם באמצעות אתר האינטרנט של הראל בכתובת: www.harel-group.co.il

7. אם אתה או ניזוק צד ג' תודיעו ל"הראל" כי אין לכם העדפה לקבל שירות משמאי מסוים, הראל תבחר שמאי מתוך רשימת שמאי החוץ של אותו מחוז באופן אקראי שיבטיח כי לא תהיה בכל עת העדפה כל שהיא בבחירת שמאי מסוים על פני שמאי אחר. הראל תעביר אליך או לניזוק צד ג', באופן מידי את פרטי שמאי החוץ לרבות הפרטים הנדרשים לשם התקשרות עמו. הראל תאסוף ותשמור מידע בדבר מספר השמות שביצע כל שמאי ברשימת שמאי החוץ שנבחר באופן האמור בסעיף זה.
8. לאחר בחירת השמאי, תוכל לבקש כי השמאי יתאם עמך את מועד ומקום עריכת השומה.
9. השמאי יערוך את הצעת התיקון והשומה על פי שיקול דעתו המקצועית ובהתאם לכל דין.
10. עם סיום עריכת הצעת התיקון או השומה, יעביר השמאי עותקים מהן למבוטח וכן למבטח ולמוסך.
11. הראל והשמאי יתעדו וישמרו את כל החומר הנוגע להערכת הנזק, לרבות כל התכתבות, הצעת תיקון ושומה הקשורה בתיק התביעה ובתיקון הרכב, וזאת למשך שלוש שנים לפחות. הראל והשמאי יעבירו אליך ולניזוק צד ג', בסמוך לאחר דרישתך או דרישתו, כל מסמך ומידע שתדרוש או שניזוק צד ג' ידרוש, בעניין הערכת הנזק.
12. הצעת התיקון והשומה של שמאי החוץ יהיו הצעת התיקון והשומה הקובעות, אלא אם כן הציגה הראל בכתב הצעת תיקון או שומה נגדיות (של כל שמאי שהוא) והודיעה על רצונה לערער על הצעת התיקון או השומה לשמאי מכריע, לא יאוחר מיום עבודה אחד מיום עריכת הצעת התיקון על ידי שמאי החוץ ומסירתה להראל, או שבוע ממועד העברת השומה להראל, לפי העניין.
13. אתה או ניזוק צד ג' רשאים לערער על הצעת התיקון או על השומה של שמאי החוץ בפני שמאי מכריע, ובלבד שתציגו הצעת תיקון נגדית ותודיעו על רצונכם לערער לפני תיקון הרכב, או תציגו שומה נגדית לא יאוחר משבוע לאחר שנמסרה לכם השומה של שמאי החוץ.
14. בערעור על השומה של שמאי החוץ בפני שמאי מכריע ניתן לערער רק על אותם עניינים שלא נקבעו בהצעת התיקון, על אותם עניינים שנכללו בהצעת התיקון אך שונו בשומה, או על אותם עניינים שיכלו להתברר במהלך תיקון הרכב בלבד.
15. הראל תישא במלוא עלות שכר הטרחה של שמאי החוץ.
16. לחילופין: הראל מאפשרת לך לבחור בשמאי אחר ובלבד שתאפשר לשמאי מטעם הראל לבדוק את הרכב טרם תיקונו. אם הראל תהיה מעוניינת בבדיקה, היא תשלח שמאי מטעמה לבדיקת הרכב לא יאוחר מיום עבודה אחד ממועד קבלת הצעת התיקון של השמאי האחר. שומה זו לא תהיה השומה הקובעת כמפורט בסעיף 12. אין בכך כדי לגרוע מזכותך לקבל החזר עבור עלות שכר הטרחה של השמאי האחר, ככל שעומדת לך זכות זו.
17. איגוד חברות הביטוח ואיגוד השמאים ירכיבו רשימת שמאים מכריעים, אשר יישומו את הנזק בכל מקרה של מחלוקת בין שתי הצעות תיקון או שתי שומות. הרשימה תכלול מספר סביר של שמאים בפיזור גיאוגרפי נאות, והיא תהיה זמינה לציבור, לרבות באמצעות האינטרנט.
18. אם אתה המבוטח או ניזוק צד ג' תודיעו על רצונכם לערער על השומה, או אם הראל תודיע על רצונה לערער עליה, ייקבע שמאי מכריע אקראית מתוך רשימת השמאים המכריעים. הערעור יתבצע בפניה למוקד ערעורים משותף לכל חברות הביטוח בטלפון 700-700-1. השמאי המכריע לא יהיה שמאי בית או שמאי חוץ של הראל.
19. השמאי המכריע ייתן את חוות דעתו לא יאוחר מיום עבודה אחד לאחר שקיבל את הצעות התיקון או שבעה ימים מיום שקיבל את השומות של שני השמאים.

20. שכרו של השמאי המכריע ייקבע מראש. השמאי המכריע ייקבע את אופן חלוקת שכרו ועלות הצעת התיקון הנגדית או השומה הנגדית שלך, בין הראל לבינך או לניזוק צד ג', בשים לב לתוצאת הערעור. עלות הצעת התיקון או השומה הנגדית של הראל תהיה על חשבון הראל.
21. אסור לך, לניזוק צד ג', לסוּק, להראל ולכל גורם רלוונטי אחר, להשפיע בכל צורה שהיא על שיקול דעתו המקצועי של השמאי.
22. באפשרותך לפנות ישירות לשמאי, בכפוף לחובתך להודיע להראל על קרות מקרה הביטוח מיד לאחר שנודע לך עליו.
23. בהליך הערכת הנזק אסורה מעורבות כלשהי של כל גורם זולת שמאי החוץ. אין בכך כדי למנוע מהראל להעביר לשמאי מידע לפני עריכת השומה כגון מידע לגבי כיסוי ביטוחי, פרטי הפוליסה, תנאיה וכדומה.
24. לאחר מסירת הצעת התיקון, תהיו אתה, ניזוק צד ג' או הראל רשאים להעלות בפני שמאי החוץ הערה בעניין טכני בלבד הנוגעת להצעת התיקון ושאינן בה השפעה כלשהי על שיקול דעתו המקצועי של השמאי. הערה בעניין טכני היא למשל: הערה בדבר טעות לשון, טעות בחישוב, השמטה או הוספה בשוגג וכדומה. אם השמאי ימצא כי יש בסיס להערה, הוא יפרט את ההערה, יעדכן בכתב את הצעת התיקון וישלח את ההצעה המעודכנת למוסך, להראל ואלריך, בצירוף הסבר.
25. אסור להנחות את השמאי בהוראות המגבילות את שיקול דעתו המקצועי, לרבות בעת הגדרת הרכב כרכב "באבדן גמור" גם אם הנזק הגולמי לרכב נמוך מ- 60%.
26. אסור להטיל על שמאי מטלות שאינן עולות בקנה אחד עם תפקידו, כגון להפנות מבוטח למוסכי הסדר או למוסכים מסוימים אחרים או לחתום על טפסים לבדיקת רכב לאחר תיקון.
27. סוכן ביטוח, מוסך, שמאי או כל גורם אחר לא ישלמו עמלה מכל סוג, לרבות טובת הנאה כלשהיא, האחד למשנהו, בקשר להסדר זה.
28. מבטח, סוכן ביטוח, מוסך או שמאי לא יעניקו או יקבלו עמלה או כל טובת הנאה, לרבות בדרך של הנחות בהשתתפות עצמית, מתן רכב חלופי וכיו"ב, במסגרת ואגב הליך בחירת זהות השמאי.
29. סוכן ביטוח המעורב בהליך בחירת השמאי יעשה זאת לטובת מיצוי זכויותיו של המבוטח בלבד ולפי שיקול דעתו המקצועי.
30. הראל תמסור לך, את כל הצעות התיקון שהועברו אליה וכל מסמך רלוונטי אחר אשר הועבר אליה אגב השומה. בנוסף, הראל תמסור לך את דוח השמאי הסופי סמוך לאחר השלמתו. דוחות אלה יימסרו לך, או למי מטעמך שדיווח על הנזק, בדרך שתתואם עימך או עם מי מטעמך שדיווח כאמור. הדוחות יכללו בין היתר, על פי העניין, את כל אלה:
- א. תיאור וזיהוי הרכב נשוא השומה.
  - ב. פירוט הנזק הפיזי שנגרם בשל מקרה הביטוח, לרבות תיאור מילולי של הנזק.
  - ג. הערכה כספית של הנזק, לרבות ירידת ערך, בשל מקרה הביטוח ואופן חישובם, לרבות:
    - 1) החלפים שבהם יש להשתמש לתיקון הנזק תוך ציון המספר הקטלוגי שלהם או ציון ותיאור החלף: חדש/ משומש/ משופץ, מקורי/ תחליפי, שם היצרן, ארץ הייצור שם היבואן וכל פרט ונתון מזהה.
    - 2) מחירי החלפים.
    - 3) מספר שעות העבודה הנדרשות לתיקון הנזק, כולל פירוט השעות הנדרשות עבור כל אחד מסעיפי התיקון השונים.

4) מחירי שעת עבודה.

5) אופן חישוב שווי הרכב לעניין ירידת הערך ואופן חישוב ירידת ערך.

6) אופן חישוב שווי הרכב במקרה של אבדן מוחלט.

ד. כל מידע עובדתי נוסף עליו מתבססת השומה.

ה. פרטי עורך השומה וחתימתו בהתאם להוראות הדין.

31. הראל תהיה רשאית להעביר אליך, אם תסכים לכך, את המסמכים המפורטים בסעיף 30, באמצעות אתר האינטרנט שלה או באמצעות משלוח דואר אלקטרוני לך או למי מטעמך שדיווח על הנזק.

פרטי התקשרות

משרד ראשי

📍 בית הראל, רח' אבא הלל 3,
ת.ד. 1951 רמת גן, 5211802
📞 03-7547777

מחוז צפון

📍 שדרות פל-ים 2,
ת.ד. 332 חיפה, 3133202
📞 04-8606444

מחוז ירושלים

📍 בית הראל, רח' עם ועולמו 3,
גבעת שאול, ת.ד. 34259
ירושלים, 9134102
📞 02-6404545

מוקד תביעות ביטוח כללי

📞 03-9294000